De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 52. KAAPSTAD, DONDERDAG, 19 OCTOBER, 1882. NO. 4,193

UNION LIJN.

KONINKLIJKE MAILDIENST

De Stoombootmaatschappij "UNION" (GELIMITEERD).

De Stoomboten dezer Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar

ENGELAND,

via MADEIRA, om den anderen DINGSDAG, te ST. HELENA en ASCENSION aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Om de Veertien Dagen een Extra Boot tusschen de Maalbooten in.

NUBIAN, Kapt. GRIFFIN, 24 Oct.
DANUBE, Kapt. HEPWORTH, 1 Nov.
TROJAN, Kapt. LAWRER, 7 Nov.
AFRICAN, Kapt. CRUTCHLEY, 15 Nov.
DURBAN, Kapt. BALLARD, 21 Nov.

NAAR DE KUSTHAVENS EN NATAL

Vertrekken zij WEKELLIJKS, na aankomst van iedere Stoomboot van Engeland.

Retourkaartjes worden uitgereikt tegen verminderde Prijzen.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de "Union" Maatschappij.

THOS. E. FULLER,
Direkteur-Generaal voor Zuid-Afrika.

STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ

"UNION."

BERIGT AAN CONSIGNÉ'S.

VOORTAAN zullen geen goederen worden afgeleverd door de Ontschepings Agenten der Maatschappij, zonder inlevering van de "Bills of Lading;" die vroegtijdig moeten worden ingediend.

"Bills of Lading" voor goederen op order geconsigneerd moeten ingediend worden ten kantore der Maatschappij als tot hiertoe.

T. E. FULLER,
Algemeen bestierder voor Zuid Afrika.

Kaapstad, 21 Junij 1882.

K.M.S. TROJAN.

Berigt aan Consignés.

OM het In- en Ontschepen van Lading gemakkelijker te maken is bovengemelde Stoomboot langs het buitenste zeebrekerhoofd gebragt.

Naar Knysna en Oost Londen.

DE Kon. Maalstoomboot NATAL, J. MORTON, Gezagvoerder, nu in het dok, zal gereed zijn om lading te ontvangen op Maandag, 16 dezer, en zal spoedig vertrekken.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich bij de Stoombootmaatschappij "Union."

Naar Engeland via St. Helena, Ascension en Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot NUBIAN, E. J. GRIFFIN, R.N.R., Gezagvoerder, zal als boven vertrekken op Dingsdag, 24 dezer, ten 4 ure n.m. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai, (Alfred Dok), niet later dan 3 uur n.m. Geen lading zal na 12 uur 's middags op den zeildag worden aangenomen.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Stoombootmaatschappij "Union."

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoomboten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Dingsdag, via **Madeira** en **Plymouth**, te **Sint Helena** en **Ascencion** aanleggende op bepaalde tusschentijden. Retourkaartjes worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent, tusschen Engeland en de Kaapkolonie en Natal.

1882.
Oct. 31.—GARTH CASTLE, Kapt. M. P. WEBSTER.
Extra St—DUART CASTLE, Kapt. H. BARNES.
Nov. 14.—WARWICK CASTLE, Kapt. J. C. ROBINSON.
Nov. 28.—CONWAY CASTLE, Kapt. J. D. JEFFREYS, R.N.R.

ANDERSON & MURISON,
Agenten.

OVERLEDEN, te Dutoitspan, op den Avond van 9den October, onze geliefde broeder, JAN NICOLAAS DE VILLIERS, aan de Koorts, in den ouderdom van 48 jaren.

Uit naam van zijne broeders.

J. J. DE VILLIERS,
A. P. DE VILLIERS.

Noordhoek, Simonsstad,
11 October 1882.

OVERLEDEN, te KIMBERLEY, op den 8sten October 1882, mijn teedergeliefden Echtgenoot, de Heer WILLEM ISAAC LOUW, in den ouderdom van 53 jaren 10 maanden en 13 dagen. Diep betreurd.

C. S. LOUW,
geb. VAN BREDA.

AAN FAMILIE EN VRIENDEN wordt bekend gemaakt, dat het den Heer behaagd heeft tot zich te nemen, ons geliefd DOCHTERTJE, **ANNA ELIZABETH**, in den ouderdom van 8 maanden en 11 dagen. De begrafenis zal plaats hebben op heden (Donderdag) namiddag ten 4 ure.

O. J. T. DREYER,
ANNA E. DREYER,
Geb. HUGO.

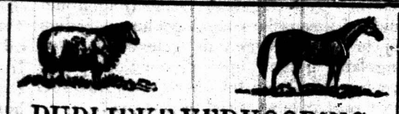

PUBLIEKE VERKOOPING.

In den Boedel van wijlen Mejufvrouw JOHANNA MARIA VAN WIJK, geb. MOUTON, en nagelaten Echtgenoot, WILLEM JACOBUS VAN WIJK.

DE Ondergeteekende, behoorlijk daartoe geauthorizeerd door den Executeur Testamentair van bovengemelden Boedel, zal per Publieke Veiling Verkoopen te

KNOLVALLEI,

OP DINGSDAG,

24 OCTOBER AANST.,

De volgende LEVENDE HAVE en andere Artikelen:

14 Trekossen
6 Slagtossen
13 Stuks Aanteelbeesten
6 Merries
3 Rijpaarden
290 Schapen en Bokken, alle in goede konditie.

HUISRAAD:

Houten Katels, Vederbedden, Eet- en Theetafels, Waschtafels, kompleet, Sterke Stoelen, Emmers, Balies.

De gewone hoeveelheid Glas- en Aardewerk en Keukengereedschap.

Ook een lot Timmermans- en Boederijgereedschap, en andere Artikelen te veel om te melden.

Ververschingen zullen Koopers aangeboden worden.

CHAS. M. FRYER,
AFSLAGER.

Clanwilliam, 28 Sept. 1882.

KOREN! KOREN!!

DE Ondergeteekenden ontschepen nu

EX "JASPAR"

3700 ZAKKEN

Nieuw Zeelandsche

KOREN,

VAN EXCELLENTE QUALITEIT,

die zij nu TE KOOP aanbieden tegen Marktprijzen.

Van der BIJL & Co.,
35 ST. GEORGESTRAAT

TREKOSSEN EN EZELS.

WEGENS de nabijheid van Vredenburg Station, bied ik Ondergeteekende

Uit de Hand te Koop aan,

1 Span Extra Sterke Ossen
en
1 Span Extra Sterke Ezels,

In goede conditie en geschikt voor Transportwagens.

J. DU TOIT.

Eersterivier.

EXECUTEURSKAMER.

Tenders voor Aandeelen.

In den Boedel van wijlen den Wel-Ed. Heer W. C. A. MOLLER.

TENDERS zullen ingewacht worden door de Directeuren tot HEDEN (DONDERDAG), voor de volgende Aandeelen, nam.:

Zes Aandeelen in de Z. A. Bank.
Vijftig do. in de Union Bank,
Vijf Aandeelen in de Zeepuntsche Tramweg Maatschappij.

F. J. BROERS,
Secretaris,
Executeur Testamentair.

KOMEET.

PHOTOGRAFISCHE PORTRETTEN van de KOMEET, door GEBROEDERS SHOYER, carte grootte, zijn nu verkrijgbaar aan hun studio, Gravestraat, tegen 1s. per stuk, en worden verzonden naar alle gedeelten der Kolonie, op de ontvangst van 13 postzegels.

CALVINIA.

DE Ondergeteekenden geven hiermede kennis, dat van heden af, hunne Bezigheden op elken WOENSDAG NAMIDDAG, van 1 uur af gesloten zullen zijn.

M. J. VAN DIJK & Co.
J. ROSENBLATT.
F. S. VAN DIJK
H ROSENBLATT.
M. COMMAILLE.
F. SALOMON.
C. JOHNSON.
P. G. THERON.
W. A. SMIT.

Calvinia, 11 Oct. 1882.

BENOODIGD

EENE BETREKKING op een plaats, door een Schotsch Heer, 25 jaar oud. Heeft acht jaren ondervinding gehad in Graan- en Veeboerderij. Bezit eerste klasse getuigschriften.

Men rigtte zich tot

W. FERGUS,
Somerset West.

100 Extra Vette Slagtossen
100 Jonge Trekossen
150 Slagtkoeijen
600 Extra Vette Kaapsche Schapen
200 Do. do. Kapater Bokken.

OP WOENSDAG, 25 OCT.,

ZAL bovengemeld Vee, in *uitmuntende conditie*, opgebragt uit Namaqualand door de Heeren KNIPP en FISH, Publiek worden Verkocht te KLAPMUTS STATIE.

DE VILLIERS, FAURE & Co.,
Aslagers.

Paarl, 21 September 1882.

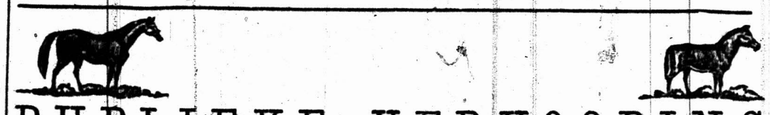

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

VEE, ENZ.

DE ONDERGETEEKENDE ZAL PUBLIEK DOEN VERKOOPEN, OP ZIJNE PLAATS TE "OVER HEXRIVIER,"

Op Dingsdag, 24 October aanst.,

'S MORGENS TEN 10 UUR,

HET VOLGENDE VEE:

40 Aanteelbeesten.
20 Jonge Trekossen.
23 Do. Ezels, 1 en 2 jaar oud.
3 Do. Paarden, 3 jaar oud, waaronder 1 paar Zwart Schimmels.
10 Merries, met en zonder Veulens.
1 Ezel Hengst,

EN WAT VERDER ZAL WORDEN OPGEVEILD.

S. F. DU TOIT.

F. L. LINDENBERG & Co., Afslagers.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

VAST- EN LOSGOED

TE

Over Hexrivier, Afdeeling Worcester.

DE ONDERGETEEKENDE, ZICH VAN EEN GEDEELTE ZIJNER VASTE EN LOSSE GOEDEREN WENSCHENDE TE ONTDOEN, ZAL

OP WOENSDAG, 1 NOVEMBER AANSTAANDE,

'S MORGENS TEN 10 UUR,

Publiek doen Verkoopen:

I. VASTGOED.—Zeker gedeelte (omtrent 500 Morgen) van de alombekende Vruchtbare Plaats "NONNA," gelegen als boven, met daaropstaanden Oogst.

Deze Plaats heeft zeer uitgebreide Zaailanden van de allerbeste soort en is voorzien van Loopend Water. In derzelver onmiddelijke nabijheid zal waarschijnlijk een Spoorwegstatie worden gebouwd, wanneer de Taklijn naar Robertson wordt aangelegd. Hierdoor zal de waarde des Eigendoms aanmerkelijk worden verhoogd. Het Weiveld is geschikt voor allerlei soorten Vee, inzonderheid voor Struisvogels. Er is gelegenheid om een of meer Wijngaarden aan te planten; de Grond is voor alles geschikt en dient slechts bebouwd te worden.

De Gebouwen bestaan in WOONHUIS, KELDER, STALLEN, enz.

De geheele Plaats is zeer aangenaam gelegen en met wat arbeid en kosten wordt zij een der fraaiste en kostbaarste plaatsen in het gansche distrikt.

II. LEVENDE HAVE.—30 Aanteelbeesten van goed ras, 12 Merries, met en zonder Veulens, 3 Jonge Paarden, 2 en 3 jaren oud, 3 Jonge Bullen (goed geteeld) 1 Fraaije Bul (Kaapsche), 2 Span Tuigen, 12 Gebreide Beestenvellen en wat verder zal worden aangeboden.

D. DE VOS MEIRING.

Voorts zal Verkocht worden voor Rekening van den Heer THOS. T. HEATLIE:

10 Jonge Ossen, 2 en 3 jaren oud, geleerd.
6 Eerste Klasse Melkkoeijen.
5 Jonge Champion Hengsten, 2 jaren oud.
8 Merries, geleerd onder Zadel en Tuig.

De Verkooping zal gehouden worden op de Woonplaats van den Heer MEIRING.

VERVERSCHINGEN ZULLEN WORDEN VERSCHAFT.

DE VOS & THERON, Afslagers.

Worcester, 6 October 1882.

CALEDONSCHE WOLMARKT.

Dingsdag, 31 Oct. 1882,

ZAL ALHIER TEN DORPE EEN WOLMARKT GEHOUDEN WORDEN.

Alle belanghebbende Wolteelers, enz., worden verzocht op bovenstaanden dag hun Wol ter Koop aan te brengen.

Wolkoopers worden verwacht van Kaapstad, Port Elizabeth, en andere Plaatsen.

CALEDON, DEN 16DEN OCT. 1882.

VERKOOPING

VAN

MUILEZELS.

DE Ondergeteekende, daartoe behoorlijk door den heer D. E. DOVETON geauthoriseerd, zal op de plaats LANGRIVIER, Koud Bokkeveld, Verkoopen

Op Vrijdag, 20 dezer,

TEN 10 UUR V.M.,

20 Goedgedresseerde Muilezels in goede konditie
1 Bokwagen
2 Ploegen
En andere Losse Goederen.

Ververschingen zullen verschaft worden.

WILLIAM F. STAMPER,
Afslager.

Ceres, 4 October 1882.

WELLINGTON.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Vaste en Losse Goederen,

LEVENDE HAVE, ENZ.

In den Insolventen Boedel van WILLEM ADRIAAN BURGER.

OP VRIJDAG, 20 OCT. 1882,

TEN 10 URE V.M.

DE Ondergeteekenden, behoorlijk gelast door de Curatoren in opgemelden Boedel, zullen Publiek Verkoopen op de Plaats zelve, op bovengemelden tijd en datum.

I. De Plaats genaamd "ZANDDRIFT" zijnde een gedeelte van "KATRIJNSDRIFT," gelegen aan den Oever van Bergrivier, omtrent een kwart uur van het Dorp Wellington, groot omtrent 8 Morgen, heeft prachtige Zaailanden (gedeeltelijk bezaaid) en fraaijen Tuingrond met Volop Water.

De Gebouwen onder IJzeren Dak, zijn geheel Nieuw, en in den besten staat van reparatie.

II. Het gewone assortiment Huisraad, Boerderijgereedschap, Karren, Tuigen, enz.

VERDER:

1 Paar gedresseerde Karpaarden
3 Merrie Paarden, en wat verder zal worden voorgebragt.

J. D. CELLIERS, } Gez.
J. F. P. PEROLD, } Curatoren

MALAN & CELLIERS, Afslagers.

Tegelijkertijd zullen worden verkocht in den Insolventen Boedel van DANIEL J. F. ROSSOUW,

1 Extra Rij- en Trekpaard, 3 jaren oud
3 Aanteelbeesten.

J. D. CELLIERS,
J. J. DE VILLIERS, A.P.zn.,
Gez. Curatoren.

MALAN & CELLIERS, Afslagers.

GEVONDEN

IN de Vlei Plaats Kleinlamrenkop (Dist Calvinia), een Roodbruine MERRIE, met een klein kolletje voor den kop, gebrandmerkt op den linkerbout S. L., omtrent acht jaren oud, met een zwart geelbek Merrie Veulen, ongemerkt en zeventien maanden oud, en verder nog een klein Hengst Veulen, ongemerkt, donkerbruin, drie maanden oud.

De Eigenaar doe aanzoek bij den Heer PIET STRAUSS en hem zal dezelven na aftrek van alle billijke kosten teruggegeven worden.

MADAME THIES,

NO. 1 KASTEELSTRAAT,

Hoek van de Adderleystraat.

PARIJSCHE Modeartikelen, en Fancy goederen.

Bloemen in groote verscheidenheid. Vederen vervaardigd, opgemaakt en geverwd naar den Parijsche stijl.

THIES & CO.

HOROLOGIE- EN KLOKKENMAKRS,

30 Adderleystraat.

HOROLOGIES in het groot en in het klein. Specialiteit, boegwinders.

Het herstellen van Horologies en klokken met zorg en spoed uitgevoerd.

Marine Chronometers gesteld naar een astronomischen regulateur.

EEN VERDWAALDE DOCHTER.

WEGGERAAKT

VAN mijn Plaats "DRIEFONTEIN," een DONKERBRUINE MERRIE MUILEZEL, omtrent 5 of 6 jaar oud, gebrandmerkt J.D. aan de linker zijde van den nek, linker oor halfmaan van achteren.

Men gelieve kennis te geven aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

J. G. L. VAN WIJK.

Driefontein,
Distrikt Calvinia, 10 Oct. 1882.

Aan Groente Handelaars.

DE Ondergeteekende maakt hiermede aan Groente- Handelaars en anderen bekend, dat er bij hem thans ongeveer 20,000 BOSSEN UIJEN te krijgen zijn, die hij tegen zeer billijken prijs van de hand wenscht te zetten.

G. P. BLAKE.

Paardenvlei,
Somerset West, 17 Oct. 1882.

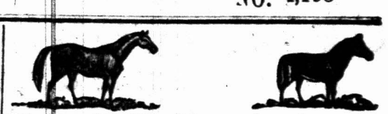

24 Fraaije Merries, geleerd
12 Jonge Hengsten, 2 en 3 jaar oud
4 Ruins en Ezels, 3 en 4 jaar oud,

ZULLEN worden Verkocht uit de MARKTKRAAL te WORCESTER,

OP

VRIJDAG, 27 OCT. 1882,

'S MORGENS TEN 10 UUR.

Onder de Jonge Paarden zijn verscheidene paren Schimmels, Bruinen en Vossen, geteeld uit de opregte Paarden "Minstrel" en "John Frederick."

DIRK DE VOS, D.zn.

Worcester, 4 October 1882.

DE VOS & THERON, Vendu-Administrateurs.

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBAAR

Vast- en Losgoed,

AAN

RIEBEEK'S KASTEEL.

DE Ondergeteekende, daartoe gelast door den Heer C. H. WELCH, die van Woonplaats heeft veranderd, zal op

Maandag, 23 Oct. 1882,

Per Publieke Veiling Aanbieden:

I. ZEKER STUK GROND, gemerkt A, gelegen aan het Riebeek's Kasteel Dorp, met de daaropstaande Gebouwen, bestaande uit een Prachtig Woonhuis met 6 Kamers, Keuken en andere vertrekken, alsmede Stal, Wagenhuis, enz., alles onder IJzeren Dak, verder beplant met 1,500 Wijnstokken in vollen bloei, Vruchtboomen, enz., besproeid door een Prachtigen Stroom Fonteinwater.

ALSMEDE:

Negotiewaren van elke soort; eene assortiment van de beste Kuipbalies, Leggers, Halfleggers, Brandewijnketel, enz., in kort alles hetgeen benoodigd is op eene Eerste Klasse Wijnplaats. Alsook een Voermachine in goede orde, en wat verder zal worden aangeboden.

Bonus zal gegeven worden.

Verkooping te beginnen om 10 ure v.m.

A. G. WATERMEYER,
Secretaris.

Malmesbury, 10 Oct. 1882.

J. W. MOORREES Jr. & Co., Afslagers.

VEE VOOR EEN MELKERIJ.

EERSTE JAARLIJKSCHE VERKOOPING

VAN

Goedgeteelde Koeijen, Vaarzen, Jonge Hengsten, enz.,

TE

"THE MEADOWS,"

Op Dingsdag, 24 October.

DE Ondergeteekende, met het oogmerk om JAARLIJKSCHE VERKOOPINGEN te houden, zal de eerste doen plaats nemen op Bovengemelden Datum, wanneer het volgende te Koop zal worden aangeboden. Zij zijn met de grootste zorg uitgezocht, en zijn van de beste exemplaren van hun respectieve rassen, nam.:

17 Prachtige Melkgevende Koeijen
29 do. do. staande te kalven
6 do. Vaarzen
1 Opregt Geteelde Kerry Bul
2 do. Veulens, 2 jaren oud
1 Engelsche Artillerie Merrie, zeer krachtvol en fraai
1 Merrie met Veulen (Veulen van "Prince").

De Plaats "THE MEADOWS" is gelegen op anderhalve mijl afstand van het Station Claremont, alwaar de Verkooping precies te *half* 11 *ure* zal beginnen.

F. G. GOODLIFFE.

J. J. HOFMEYR & ZOON, Afslagers.

ZUID AFRIKAANSCHE

WIJNBOUWERSVEREENIGING,

(*BEPERKT*).

AAN DEELHEBBERS.

Een Speciale Algemeene Vergadering van Deelhebbers

ZAL gehouden worden ten Kantore van de Vereeniging, No. 5, Strandstraat, Kaapstad, op

Woensdag, 1 November a.s.,

Ten 11 ure 's Morgens,

Ten einde tot een besluit te komen met betrekking tot de Uitreiking van (3000) Drie Duizend Prioriteits-Aandeelen van (£10) Tien Pond elk, in gemelde Maatschappij.

JOHN E. MAXWELL,
Voorzitter.

Kaapstad, 10 Oct. 1882.

DE HEER

G. MONTGOMERY WALKER,

Prokureur, Notaris en Transportbezorger

STELLENBOSCH.

HET OPENEN

VAN HET DROOGDOK.

Kantoor van de Tafelbaaische Havencommissie,
Kaapstad, 18 October 1882.

HIERBIJ GESCHIEDT KENNISGEVING ter informatie des Publieks, dat het **DROOGDOK FORMEEL ZAL GEOPEND WORDEN**

OP MORGEN (VRIJDAG,)

TEN 12 URE 'S MIDDAGS.

Op Last,

JNO. SAUNDERS,
SECRETARIS.

LUISTERT.

REEDS Jaren was het de wensch van het Handelend en Landbouwend Publiek om Eigenaars te worden *van*, of van een *gedeelte* van, de zoo algemeen beroemde Plaats "WITTEDRIFT," gelegen aan de VERLORENVLEI: thans wordt die gelegenheid geschonken, daar de Ondergeteekende, daartoe behoorlijk gelast,

OP MAANDAG, 6 NOVEMBER A.S.,

Publiek zal Verkoopen op de Plaats zelve een vierde (¼) aandeel in gemelde Plaats.

ATTENTIE!!!

WITTEDRIFT is groot in 't geheel 6,377 Morgen en 200 Quadraat Roeden; over de geheele Plaats loopen heerlijke stroomen van heerlijk en helder water; geschikt voor eenigen tak van Landbouw, en voor Veeteelt is er geene Plaats die daarin met WITTEDRIFT kan wedijveren. Varkens loopen er in het wild en zonder veel moeite kan men dagelijks zijne tafel voorzien van 't heerlijkste wildbraad, gevogelte en versche Visch, bezijden de Groenten en Vruchten die er gekweekt worden.

TE WITTEDRIFT is een Kerkgebouw, waarin geregeld door den Piquetbergschen Predikant wordt godsdienst gehouden; er is ook een Postkantoor en het zal niet lang duren of er zal ook een Periodical Court gevestigd worden.

De ligging der Plaats zelve en de rijkdom der naburige Plaatsen maken WITTEDRIFT tot eene der eerste HANDELS STATIONS, en een ondernemend kapitalist kan er in weinig tijds een der schoonste Dorpen in de Westelijke Provincie stichten. De voormelde aanmerkingen zijn bepaald overbodig, doch worden alleenlijk aangetoond voor hen, op groote afstanden wonende en begeerig van dusdanige gelegenheid gebruik te maken.

VERDER ZULLEN VERKOCHT WORDEN,

1 Paar eerste klasse Broeivogels
2 Wijfjes do.
7 Welgedresseerde Ezels
80 Aanteelbeesten
20 Varkens
1 Wagen compleet
1 Nieuwe Schotsche Kar
2 Spannen Tuigen, 1 do. Jukken
2 Ploegen, 1 Ransom, 1 Zweedsche
2 Zadels, compleet
Huisraad, Vaten, Schoppen, Graven Gereedschap, enz., enz.

Bonus en Ververschingen!

EMILE H. VAN NOORDEN, Afslager.

Vendukantoor, Piquetberg, 14 Oct. 1882.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE Ondergeteekende, behoorlijk gelast door den Heer WILLEM DU PLESSIS, zal voor diens rekening publiek verkoopen

Op Maandag, 20 Novemb. e.k.,

TER PLAATSE

PIJLSRIVIER,

DISTRICT PIQUETBERG,

4 Eerste klas Ezels,
2 Merries, lichtbruin, 3 jaar oud.
1 Paar Ruinpaarden.
1 Paar 1ste klas Karpaarden, 4 jaren oud.
1 Paardenwagen, compleet.
1 Kapkar op Veeren.
2 Dubbele- Voor Ploegen.
1 Enkele dito.
2 Kruiwagens.
2 Span Tuigen, compleet.
1 Lot Graven en Pikken,

DE OOGST,

bestaande uit eene Mijt, de opbrengst van

10 MUDDEN KOORN,

en een dito van

15 MUDDEN HAVER.

HUISRAAD:

4 Stinkhouten Aanzettafels, 5 Wasch- en Kleedtafels, 2 groote Kombuistafels, Bakkist, 1 Pottenbakker, 1 Stoof, Glas en Aardewerk, 3 Ledekanten, 1 Rustbank, 1 Kast, 2 doz. Stoelen, 2 Matrassen, 1 Geweer.

Ververschingen en uitstel van betaling.

EMILE H. VAN NOORDEN,
Afslager.

Vendu-kantoor,
Piquetberg, 14 Oct. 1882.

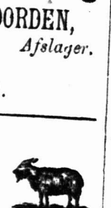

250 Extra Vette Namaqua Schapen
150 Extra Vette Bokken.

OP DINGSDAG, 24 OCTOBER AANST.,

ZULLEN opgemelde SCHAPEN en BOKKEN Publiek Verkocht worden te KLAPMUTS STATIE. Zij zijn in extra Conditie en zullen zeker present zijn.

E. F. REYNHARDT.

Paarl, 18 Oct. 1882.

J. S. MARAIS & Co, Afslagers.

Onderwijzer Benoodigd

VOOR het Dorp VREDE, distrikt Harrismith, O.V.S. **Gouvernements Salaris £150 per jaar**, benevens de Schoolgelden; bij vooruitgang der School kan het Salaris met £50 vermeerderd worden. De Onderwijzer moet **Hollandsch** en **Engelsch** beide kunnen Onderwijzen, en een behoorlijk certificaat van bekwaamheid, alsmede getuigschriften van goed zedelijk gedrag overleggen. Applicatien zullen door den Ondergeteekende ontvangen worden tot Maandag, den 13den November, e.k. De voorkeur zal gegeven worden aan emand die gehuwd is, en in staat Kostleerlingen aan te nemen, en die **Muziek** kan Onderwijzen.

M. RICHTER,
Voorz. der Schoolcommissie.

Vrede, distrikt Harrismith,
25 September 1882.

WEGGELOOPEN

VAN de Plaats "Joostenberg," op 5 October laatstl. een Wijfjes STRUISVOGEL, omtrent 3 of 4 jaar oud, oulangs Pennen geknipt, met een kabelgaar touw om het been. Diegenen bij wie dezelve moge aankomen, worden verzocht kennis te geven aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen worden betaald.

M. C. WAHL.

Joostenberg, 17 Oct. 1882.

PUBLIEKE

VERKOOPING

AAN DE NOORDER PAARL,

VAN

Wagenhout, Rijtuigen,

PAARDEN, ENZ., ENZ.

Op Maandag, 23 Oct. a.s.,

ZAL de Ondergeteekende Publiek doen Verkoopen aan zijne Woning:

75 Stinkhout Planken, 75 Schamels, 50 Draaiborden, 150 Wagen- en Karnaven, 500 Lange Speeken, 300 Korte do., 3 Kapkarren op Veeren, 1 Paar Karpaarden, 1 Paar Achtertuigen, 2 Zadels en Toomen, en wat meer zal worden aangeboden.

ISAAC A. PEROLD, JR.

Paarl, 17 Oct. 1882.

J. S. MARAIS & Co., AFSLAGERS.

STELLENBOSCH.

Commercieele Bank.

DE Ondergeteekenden zijn gereed alle Personen, woonachtig in dit District, die in verlegenheid zijn gebragt door de sluiting van bovengemelde Bank, *geldelijk te gemoet te komen op zeer billijke voorwaarden.*

Men doe aanzoek ten hunnen Kantore, Rijneveldstraat, s' Dingsdags en s' Vrijdags tusschen 10 en 11 ure 's Voormiddags.

J. MADER & Co.

Stellenbosch, 17 October 1882.

H. J. ZOER,
Prokureur, Notaris en Transportbezorger
KANTOOR VAN DE
"ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND,"
Kasteelstraat, No. 11 Kaapstad.

BEKENDMAKING.

DAAR IK door vele mijner Boerenvrienden herhaaldelijk verzocht ben geworden om voor hen Boedels en Transporten in orde te brengen en daar ik reeds twee zoodanige zaken voor hen met de meeste spoed en tot hunne genoegen verrigt heb, maak ik aan allen in de geheele Afdeeling van Fraserburg, Sutherland ingesloten, bekend, dat ik alles in dit vak verrigten zal, zonder dat iemand ooit zulks weder beboeft te verrigten, met de meeste spoed en tegen aller billijkste kosten,—Ik zal zeker niet voor een Boedel £15 of £25 laten betalen, en de menschen voor hunne papieren acht maanden, van Februarij tot October laten wachten.

E. B. AURET.

Kuilenburg, Groot Roggeveld,
10 October 1882.

NIEUWE MARKT.

Van 17 en 18 October, 1882.

Aardappelen, per 3 bs.	...	0	15	0	— 1	2 0
Boonen, per 3 bs.	...	2	10	9	— 3	12 0
Boter, per lb.	...	0	1	9½	— 0	1 10
Beet, per bos	...	0	0	1	— 0	0 1½
Biltong, per stuk	...	0	1	1	— 0	1 1
Bloemkool,	...	0	0	2	— 0	0 3½
Eenden, per stuk	...	0	3	4	— 0	3 6
Eijeren, per 100	...	0	10	6	— 0	11 6
Groene Erwten,	...	0	10	0	— 0	12 0
Ganzen, per stuk	...	0	4	9	— 0	5 0
Groene Uijen, per bs.	...	0	0	0½	— 0	0 0½
Groene Vijgen per 100	...	0	0	10½	— 0	1 0
Groene Abrikozen,	...	0	0	6	— 0	0 8
Groen Voer	...	0	2	9	— 0	3 1
Hoenders, per stuk	...	0	2	3	— 0	3 7
Kool, per stuk	...	0	0	0½	— 0	0 2
Kropsla	...	0	0	0½	— 0	0 0½
Kalkoenen, per stuk	...	0	9	0	— 0	12 6
Limoenen, per 100	...	0	5	10	— 0	13 6
Loquarts, per 100	...	0	0	5	— 0	0 6
Pisangs, per 100	...	0	3	0	— 0	4 6
Patattas, per 3 bs.	...	0	10	0	— 0	10 0
Rapen, per bos.	...	0	0	0½	— 0	0 0½
Pompoenen,	...	0	0	8	— 0	0 11½
Uijen,	...	0	16	6	— 0	18 6
Witte Wortelen,	...	0	0	1	— 0	0 1½
Wortelen, per bos	...	0	0	1	— 0	0 1½
Zuurlimoenen,	...	0	4	0	— 0	5 3

MARKTPRIJZEN.

Van 17 en 18 October, 1882.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Abrikozen,	0	0	7½	—	0	0	7½
Aardappelen, pr. 3 bs.	0	13	9	—	1	2	9
Boonen, per 3 bs.	2	7	3	—	2	7	3
Beet, per bos.	0	0	0½	—	0	0	1
Bloemkool, per stuk	0	0	4½	—	0	0	4½
Boter, per lb.	0	1	11	—	0	1	11
Biltong, per stuk	0	1	2	—	0	1	4
Eijeren, per 100	0	12	6	—	0	13	0
Groene Erwten	0	7	2	—	0	12	0
Groene Vijgen,	0	1	0½	—	0	1	0½
Haver, pr. 100 lb.	0	2	2	—	0	9	1
Hoenders, per stuk	0	2	6	—	0	2	9
Kool, per stuk	0	0	2	—	0	0	2½
Limoenen, per 100	0	9	5	—	0	15	1
Loquarts, per 100	0	0	7	—	0	0	8½
Pompoenen, per stuk	0	0	4	—	0	0	6
Rapen per bos.	0	0	1	—	0	0	1
Radijzen	0	0	0½	—	0	0	0½
Uijen,	0	14	0	—	0	18	3
Wortelen, per bos	0	0	1	—	0	0	1
Zuurlimoenen,	0	7	10	—	0	7	10

Dingsdag, 17 October, 10 Wagens en 23 Karren.
Woensdag, 18 do. 3 do. 14 do.

SHERIFF'S SALE.

DISTRICT OF MOSSEL BAY.

In the Suit between EDWIN BRENNAND HALL and JOHN CAIRNCROSS, Assignees in the Assigned Estate of BUYSKES MULLER & Co., Plaintiffs; *versus* PETER IGNATIUS J. VAN RENSBURG, Defendant.

IN Execution of the Judgment of the Circuit Court for the District of Mossel Bay, in the above Suit, a Sale will be held at Brakfontein, in the District of Mossel Bay, on Tuesday, 24th day of October, 1882, of the following, viz.:—9 Oxen, 1 Wagon, 42 Sheep, 25 Lambs, 1 Cart, 30 Goats, 32 Kids, 1 Bull, 7 Cows, 3 Calves, and Household Furniture, &c., &c.

JAMES M. CROSBY,
High Sheriff.

High Sheriff's Office,
17th Oct., 1882.

DISTRIKT MOSSELBAAI

In Zake tusschen EDWIN BRENNAND HALL en JOHN CAIRNCROSS, Assignees in den Geassigneerden Boedel van BUYSKES MULLER & Co. Eischers, en PETER IGNATIUS J. VAN RENSBURG, Verweerder.

IN Executie van Gewijsde van het Rondgaande Hof voor het Distrikt Mosselbaai in de bovengemelde Zaak, zal Verkooping worden gehouden op Brakfontein, in het Distrikt Mosselbaai, op Dingsdag, den 24sten October 1882, van het volgende, nam.:—9 Ossen, 1 Wagen, 42 Schapen, 25 Lammeren, 1 Kar, 30 Bokken, 32 jonge do, 1 Bull, 7 Koeijen, 3 Kalveren, en Huisraad, enz., enz.

JAMES M. CROSBY,
Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw,
17den October, 1882.

H. J. ZOER,

Attorney, Notary Public and Conveyancer
OFFICE
11, CASTLE-STREET, CAPE TOWN,
"Zuid-Afrikaan," Newspaper Office

Vogelstruisvederen.

DE Ondergeteekende Koopt Struisvederen en is te vinden No. 5, St. George-straat, op de tweede verdieping.

E. G. ASPELING.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 19 OCTOBER 1882.

BASUTOLAND.

HET einde is aan 't naderen. De Regering is den zakentoestand in Basutoland moede. Zij helt nu over tot de meening dat het een hopen tegen de onwrikbare zekerheid in is, langer te verwachten dat David Masupha en diens mede-weerstrevigen, hetzij door het mooi praten van den heer Orpen en van den heer Sauer, of door den aandrang van Letsie en Lerothodi, zullen bewogen worden het hoofd in den schoot te leggen en terug te keeren tot den toestand van vóór den oorlog.

Zulks het geval zijnde zou zij het Parlement kunnen aanbevelen, een van drie wegen in te slaan t.w.: 1. Basutoland geheel en al te verlaten, of 2. Der Basutonatie een stelsel van suzereiniteit aan te bieden, zoowat van den zelfden aard als dat hetwelk de Britsche Regering zich in verband met de Transvaal behield; of, 3. Den oorlog van voren af aan te beginnen en al wat weerstrevig is in Basutoland met kracht en geweld ten onder te brengen.

Men verneemt dat de Regering noch den eerste, noch den tweede, maar wel den derde dezer drie wegen wil inslaan. De heer Scanlen zal ter volgende sessie—tenzij de rebellen onverwacht intusschen tot inkeer komen—aan het Parlement verlof vragen, om den Basuto-oorlog voort te zetten, en dat wel met behulp van Koloniale troepen alleen. Weigert het Parlement dat verlof, dan treden hij en zijne medeministers af en zal een ander Ministerie—hetzij onder den heer Upington of den heer Sprigg—in de plaats van het zijne moeten komen. De questie welke het Parlement over eenige maanden zal te beslissen hebben zal dus van den allerernstigsten aard zijn. Zij zal het bestaan des Ministeries gelden, zoowel als de vraag van: "Verlaten of oorlog?"

Het is van het uiterste belang, dat de heeren Parlementsleden, wanneer zij geroepen worden om deze allergewigtigste zaak te bespreken, precies weten hoedanig de publieke opinie daaromtrent is, opdat zij niet, voor "*oorlog*" stemmende, te laat bevinden, dat de burgerij van wier hartelijke zamenwerking den goeden uitslag des oorlogs zal afhangen, weigert een enkel schot tegen de Basutos te vuren; of opdat zij niet tot "*verlaten*" besluiten, en de verwenschingen hunner vertrouwde kiezers oogsten, wanneer de erbarmelijke gevolgen van dien rugwaartschen stap zich in al hunne naaktheid openbaren. En opdat de publieke opinie niet blindelings, in 't duistere, of roekeloos, worde geuit, willen ook wij wat bijdragen om, in navolging van onzen Hollandschen Kaapstadschen tijdgenoot, dezelve eenigzins voor te lichten.

Wij willen voor het oogenblik de questie van Suzereiniteit onaangeroerd laten en enkel het voor en tegen van *oorlog* en *verlaten* respectievelijk behandelen.

Zal de oorlog op nieuw worden begonnen? Men roept ons tegen, dat het gansche land reeds heeft geantwoord met een allernadrukkelijkst NEEN. Het antwoordde *neen* door middel van de groote meerderheid zijner nieuwsbladen, van bijna al zijne boerenvergaderingen, en laatst, hoewel niet het minst, van het Cradocksche Congres. Welk Parlementslid durft het wagen tegen dat antwoord in voor oorlog te gaan stemmen? Zou het niet zijn een ten oorlog gaan met krijgslieden die niet willen vechten, een zich roekeloos op den hals halen van schande en verderf? Dat zou het wis en zeker zijn, indien het land bleef volharden bij zijn eens geuit gevoelen; maar het zou van gevoelen kunnen veranderen voordat het Parlement bijeenkomt, en in dat geval zou één groot bezwaar tegen den oorlog, dat namelijk, "de burgers niet tegen de Basuto's willen vechten" zijn geweken.

Het is echter uiterst onwaarschijnlijk, neen het is bepaald zeker, dat dit bezwaar niet zou vervallen, tenzij den burgers werd aangezegd, niet alleen dat zij ditmaal zouden mogen vechten onder hunne eigene kommandanten en op hunne eigene manier, maar ook dat wanneer de oorlog tot een gelukkig einde zal zijn gevoerd, het land niet aan de rebellen teruggegeven, maar òf ten voordeele der Kolonie verkocht òf onder de overwinnaars verdeeld zal worden. Dat zou zoo duidelijk en openlijk moeten verklaard worden, dat ook de Basuto's het zouden te weten komen. Zelfs onafhankelijk van zulk eene verklaring, gelooven wij, zoude het binnenrukken van een blanke krijgsmagt in Basutoland, de groote massa der Basutos gemeene zaak doen maken met Masupha. Zelfs zonder deconfiscatiebedreiging zouden zij zich geroepen achten het ridderlijkste, rondborstigste, onverzettelijkste hunner opperhoofden trouw ter zijde te staan: het zou zijn een oorlog niet alleen tegen Masupha, maar tegen de gansche Basutonatie. En *met* zulk eene bedreiging zou het zijn een oorlog tegen één tot wanhoop gedreven natie, tegen een natie niet alleen vechtende voor hare onafhankelijkheid, maar voor alles wat zij op deze aarde bezit, voor gansch haar bestaan, voor hare laatste bete broods zelfs. Het zou zijn een oorlog, die jaren duren en millioenen schats en honderden levens eischen zou. En zulk een oorlog zouden wij beginnen op een tijdstip van financiele gedruktheid, zooals haast ongeëvenaard is in onze geschiedenis. Wij zouden hem openen met lange lijsten van insolventiën in de *Gazette*, met kooplieden zuchtende onder het wantrouwen en de gedurige aanschrijvingen hunner crediteuren in Europa, met steeds afnemende douane- en spoorweginkomsten en met een nadeelig saldo in 's lands rekening. Wat anders zou zulk een oorlog beteekenen, dan een ruïneuse daling van 's lands schuldbrieven en van 's lands crediet in Europa, en dan een tamelijk algemeen bankroetgaan in de Kolonie? Zou hij niet zelfs op een staken van onze spoorwegen en andere publieke werken uitloopen? Het is wel dit een en ander zorgvuldig te overwegen alvorens wij *oorlog* kiezen.

Maar hoe dan, indien wij Basutoland verlaten? Dat ook die weg leidt tot groote bezwaren is reeds herhaaldelijk aangetoond. Het verlaten van Basutoland zou eene belijdenis zijn in het oog èn van de naturellen èn van de Rijksregering, dat wij hebben klop gehad in een oorlog waarin wij ons moedwillig dompelden, of althans dat wij te zwak zijn om orde en wet onder de Basutos te handhaven. Het zou zijn trouweloosheid tegenover den Vrijstaat. En het zou ons geenszins een duurzamen vrede bezorgen, daar het elken naturellenstam, van Natal tot aan de Kei, en welligt ook aan deze zijde van de Kei, zou aanmoedigen tegen ons op te staan.

Dezen zijn de voornaamste argumenten—daar zijn er ook mindere—welke tegen de staatkunde van verlaten worden aangevoerd. Zij allen hebben een geducht voorkomen. En toch hechten wij aan het tweede en het derde minder waarde. Niet de Kolonie maar wel de Rijksregering kwam tusschen beide, toen de Vrijstaat de Basutos zoo goed als ten onder had gebragt, en daarom blijft niet de Kolonie, maar wel de Rijksregering, tegenover den Vrijstaat verantwoordelijk voor het goed gedrag der Basutos; en de Rijksregering zal die verantwoordelijkheid behouden, zelfs al werpt de Kolonie de Basutos af. En juist daarom, o.a., gelooven wij niet dat de Rijksregering de Basutos aan zich zelven zoude overlaten, indien ons Parlement tot verlaten besloot. Zelfs afgezien van deze overweging hebben wij reden om te meenen, dat het Rijksbewind het Koloniale bewind zou opvolgen in Basutoland.

Is die meening juist, dan zouden wij den kreet van *verlaten!* kunnen aanheffen zonder vrees voor verdere moeijelijkheden met de Basutos. En ook zonder vrees voor verwikkelingen met de Transkeische naturellen. Immers, er zijn goede gronden om te meenen, dat indien de Kolonie de taak van Basutoland te regeren laat varen, de gansche questie van ons naturellenbeheer tusschen de Rijksregering en de Kolonie zal heropend worden. Zooveel lezen wij als tusschen de regels in de instructiën van Lord Kimberley aan Sir Hercules Robinson, bij ZExc's. aanstelling tot Gouverneur en Hoogen Commissaris. Neemt de Rijksregering Basutoland over, zij zal het gansche Transkeische gebied daarbij overnemen. Zij zal van de Zuid-Oostelijke grenzen des Vrijstaats af tot aan den Indischen Oceaan toe een groote Naturellen Kroon-kolonie stichten—eene Kroonkolonie met hare eigene havens, met haar eigen invoer-tarief, welligt ook met haar eigen spoorwegen van de St. Jans-Rivier—eene Kolonie, competerende met onze spoorwegen, met onzen invoerhandel, en ons welligt schade aandoende ten bedrage van honderden duizenden ponden sterling per jaar. Zij zal voorts een Kolonie zijn met haar eigen beginsels van naturellenbeheer—beginsels waarschijnlijk tegen de onze, en voorzeker tegen de Vrijstaatsche aandruischende.

Zou dàt den Kolonisten aanstaan! Zou het vooral onze Zuid Afrikaansche Patriottische partij aanstaan? Zou het niet zijn een te schande maken van het Afrikaanderisme, dat streeft naar steeds grootere Zuid-Afrikaansche zelfstandigheid, en naar het beperken van Engelands bemoeijingen met Zuid-Afrikaansche aangelegenheden, indien wij met open oogen de gelegenheid voor Engeland gingen openen, om zich op veel grooter schaal dan tot dusverre en met veel meer regt in onze zaken te mengen?

Wij hebben hier kortelijk de moeijelijkheden aan *oorlog* en *verlaten* respectievelijk verbonden geschetst. Wij hopen dat onze lezers, vooral diegenen hunner, die leden zijn van den Afrikaander-Bond en van de Boerenbeschermingsvereeniging, dezelve zorgvuldig tegenover malkander zullen wegen, en aan hunne Parlementsleden duidelijk zullen te kennen geven, aan welke zij het meeste gewigt toekennen. Deze toch is eene questie, die wel door het Parlement, doch slechts in de allerbeste verstandhouding met de kiezers kan worden uitgemaakt.

'T EEN EN ANDER.

DE heer H. A. Auret, van Kalkbaai, heeft een niet te versmaden dienst bewezen aan menigen Kolonist, bij wien de gedachte of hij niet in de Transvaal een heenkomen zou kunnen vinden weleens is opgekomen, door aan Kommandant Generaal Piet Joubert diens brief over "Immigratie naar de Transvaal" te ontlokken. ZHEd verschaft in zijn schrijven informatie, die den zoodanigen hoogst welkom zal zijn. Hij meent, dat er in de Transvaal ruimte is, niet alleen voor arme, doch nijvere, Afrikaanders, die, de middelen niet bezittende om grondeigenaars te worden, als handwerkslieden, of bewoners of huurders van grond aan een onderhoud willen komen, maar ook voor meer welgestelden, die een eigen plaats zouden kunnen koopen. En beide klassen wil hij voort helpen door middel van eene commissie in de Kolonie en van eene in de Republiek. Deze gedachte is niet kwaad, vooral in zoover e als zij eene Transvaalsche Commissie raakt. Indien de Transvaalsche Regering een Commissie wilde aanstellen, tot welke Transvaalsche burgers die landerijen te verhuren of te verkoopen hebben, of die "opzigters, bijwoners, of ambachtslieden uit de Kolonie verlangen, zich konden wenden (verschaffende die burgers van hunnen kant alle bijzonderheden omtrent voorwaarden enz.), en indien de commissie van zoodanige applicatien wilde boekhouden, en daarvan het voordeel geven aan voorgenomen landverhuizers, zouden dezen niet op 't bloote goed geloof naar de Transvaal te verhuizen, of, daar aangekomen, als schapen zonder herder rond te zwerven te hebben. De Republiek heeft behoefte aan eene grootere blanke bevolking, en geene blanken zouden daar beter teregt komen, of voor het land eene grootere aanwinst zijn, dan jonge boeren uit de landbouwende distrikten der Kaapkolonie. De zoodanigen zouden zich groote ijks door de Transvaalsche Commissie aangemoedigd gevoelen. En daar deze hun van raad zou voorzien, zouden zij het welligt zonder eene Koloniale Commissie kunnen schikken.

Is er niemand onder onze veehoudende lezers, die licht kan werpen op de bokkenziekte, die, volgens het elders geplaatste schrijven van onzen veearts, thans heerschende is in den omtrek van Jansenville, en daar doorgaat onder den naam van "Neuta". Dr. Hutcheons is tot de slotsom geraakt, dat de ziekte te wijten is aan de aanwezigheid van een klein, voor het blooteoog ontzigtbaar, insect in de aangetaste dieren; maar hoe het daar komt—of het afkomstig is van door de bokken verslonden boschjes, gelijk de omwonende boeren meenen, en indien wel, van welke boschjes—daaromtrent schijnt hij vooralsnog zoo onkundig als wij zelven. Praktische kennis heeft reeds meer dan eens de leemten van wetenschappelijke geleerdheid aangevuld. Mogelijk zou de eene of andere onzer boerenlezers daarvan in het besproken geval eene nieuwe opheldering kunnen verschaffen. Wij stellen volgaarne onze kolommen open voor een wisseling van gevoelens daaromtrent.

"Men wil de slavernij terug." Dit vertelsel heeft, blijkens Ds. Daneels mededeeling aan den Sweliendamschen Ring, de zendinggemeente Zuurbraak, voor een groot deel althans, aan de Ned. Geref. Kerk afhandig gemaakt. Eene les te meer voor leden der zendingcommissie om geene door de jingo-partij uitgestrooide praatjes in hooge kerkelijke vergaderingen—of elders—na te vertellen.

Men gaat voort met te verzekeren, dat het Cradocksche Congres "met *algemeene* stemmen heeft besloten, het Gouvernement te verzoeken de staatstoelagen aan alle zendingscholen in te trekken." Het Congres moet al zeer gebrekkig gerapporteerd zijn, of men moet de rapporten al zeer gebrekkig lezen. Het geval wil, dat vele Congresleden tegen de bedoelde resolutie stemden; dat niet minder dan drie der leden die men in de door de resolutie beoogde commissie wilde brengen weigerden daarin zitting te nemen, omdat zij niet instemden met den beperkenden aard der resolutie; dat de vergadering daarop *unaniem* consenteerde, de resolutie in dier voege te wijzigen, dat de gansche opvoedingswet, zonder eene enkele beperking, voor rapport werd verwezen naar de commissie; dat de commissie rapporteerde, niet ten gunste van het intrekken van alle toelagen aan zendingscholen, maar wel van het meer doelmatig aanwenden dier toelagen, *vooral over* de Kei, en dat *dat rapport met unanieme stemmen werd aangenomen.*

Ook eene andere verdraaijing in verband met het Congres, eene waarvoor de telegrafische berichten van de Nieuwsbladvereeniging verantwoordelijk is, blijkt een taai leven te hebben, en aanleiding te geven tot eenige veroordeeling van de Bonds- en Vereenigingsmannen. Wij bedoelen het berigt dat, volgens Congresbesluit, niemand als kiezer mag geregistreerd worden, tenzij hij een grondeigenaar is. Wij gelooven dat zelfs menige kapitalist, die wel geld uitzet op vastgoed, maar zelf geene vaste goederen bezit, zich erg ongerust heeft gemaakt wegens het beweerde besluit. Den zoodanigen kunnen wij geruststellen door hun de verzekering te geven, dat het Congres noch de politieke regten van een enkelen blanke noch die van den ordinairen koloniden kieuling heeft aangerand. Het besloot dat de registratiewet onveranderd zal blijven, alleen met deze uitzondering, dat geen lid "van een naturellen stam" stemgeregtigd zal zijn, tenzij hij een grondbezitter is. Het Congres meende dat een Kaffer die een stuk grond in gemeenschap met eenige honderden andere Kaffers onder een opperhoofd occupeert, niet kan beschouwd worden als een beschaafd onderdaan van Hare Majesteit of vertrouwd worden met het regt van wetgevers te kiezen voor Hare Majesteits onderdanen. Het had het gemunt tegen het Kafferstelsel van "stamsgewijze grondbezit" (tribal tenure): daarom passeerde het dit besluit.—Wij vertrouwen dat onze Hollandsche tijdgenooten ons zullen helpen, om deze zoowel als de voorgaande teregtwijzing wijd en zijd te verspreiden.

HET BRANDSTANDJE.—Heden zal aan het Magistraatskantoor een onderzoek naar dit standje geschieden.

VASTGOED.—De plaats te Koeberg, die door de heeren J. J. Hofmeyr en Zoon voor rekening van den insolventen boedel van J. D. van Schoor verkocht is, bragt £1800 op.

"TORN het Ministerie Scanlen gevormd werd," zegt de *Tarka Herald* aan het eind van een inleidingsartikel, "werd er opgemerkt dat de heer Sauer het in den grond zou helpen, en de gebeurtenissen begunnen hier thans vrij wel naar te lijken."

VENTERSBURG doet moeite om een spoorweg, die van Burgersdorp over Ventersburg naar Colesberg zal moeten loopen, en heeft, volgens de *Afrikaansche Boerenvriend*, de heeren D. P. van den Heever en Liefman naar Burgersdorp gezonden om met de Kamer van Koophandel aldaar over de zaak te conferenteren.

DE RONDEBOSSCHE LAMPENGESCHIEDENIS zal voor een Geregtshof komen, daar de voorzitter van het Dorpsbestuur redenen heeft om te gelooven dat de luiden moedwillig waren ingeslagen, en de daders bedanken om de rekening te betalen als de schade niet in bijzonderheden vermeld wordt.

DRIE ZWARTJES wilden van Zwartkops-station naar Port Elizabeth per trein gaan zonder betalen, en zochten dit gedaan te krijgen door net toen de trein stil ging houden uit het rasm te springen. Twee bereikten hun doel, maar de derde bezeerde zich zoo dat hij thans in het hospital ligt.

PRESKA, 5 Oct. 1882.—De poklijder te Doornbergfontein is overleden. Hij was aan het beteren, doch is weer ingevallen. Men denkt dat hij koude gevat heeft met den laatsten regen.—Heerlijke regens zijn in de afgeloopene week hier in den omtrek gevallen en de Oranjerivier is sedert zeer gezwollen.—*Correspondent.*

GRAAFF-REINET.—Het blijkt dat in Sneeuwberg en Achter-do. de heeren Retief en Du Toit zonder oppositie als leden van den Afdeelingsraad gekozen zijn, en dat waar een strijd heeft plaats gehad de zwart in den uitslag voor den "Engelschman" gegeven hebben. De Eerw. heer Philip is uit Engeland teruggekomen en met blijdschap door zijn gemeente begroet.

ZAMEN BEGRAVEN.—Een boer in het Oosten brak zijn been zoo leelijk dat het moest worden afgezet. Niet was er een nicht van hem gestorven die dien achtermiddag zou begraven worden. "Leg mijn been bij nicht in de kist," zei toen de boer, en werkelijk werden beide, met een gepaste toespraak van den *pastor loci*, ter aarde besteld. Dit althans meldt een P. Elizabethsch blad.

STEEFGEVAL.—De *P. E. Telegraph* heeft een verhaal van een dikke juffrouw Coetzee, die terwijl zij een gekleurde bediende uitschold uit kwaadheid een beroerte zal hebben gekregen en zal zijn doodgebleven. Ook de *Tarka Herald* heeft blijkbaar hetzelfde geval op het oog als hij vertelt hoe gemelde juffrouw haar huis in orde bragt en net zeide: "wat is nou weer verkeerd?" toen zij dood ter aarde storte.

DE HEER STRETCH, in lang vervlogen dagen M.L.A. voor Somerset Oost, en even sterk voor afscheiding als voor Solomonisme op Naturellengebied ijverende, is op 86jarigen leeftijd overleden. Hij was landmeter van beroep, en het laatste wat er van hem in de bladen aan het licht kwam was dat hij niet zoo heel lang geleden in die vervelende Vliegenkraal-zaak getuigenis moest afleggen en toen bleek nog even helder te zijn en zich alles nog even goed te herinneren als in de dagen van *olim*.

ONGELUKKEN AAN DE KAAPSTAD. — Dingsdag avond is er weder een brandje geweest, wat echter erg gemeg had kunnen worden als men er niet gauw bij was geweest, want het was bij kleermaker Cook, wiens plek met de Boedel- en Weeskamer in verband staat, en in laatstgenoemde kamer hadden heel wat belangrijke papieren kunnen verbranden. In Kazernestraat is het dak van een huis in gevallen, en zekere David Hamilton kreeg een balk op zijn hoofd die hem bedwelmd maakte. Hij is naar Somerset Hospitaal gebragt.

BRANDEWIJNDIEVEN.—Twee individus, Matthews Faro en Fix Baartman, zijn te Graaff-Reinet wegens dit misdrijf voor den Magistraat geweest en naar het Rondgaande Hof verwezen. Faro had zich op een Zaturdag avond zoo bedronken dat hij eerst Maandag middag weer nuchter was, en toen legde hij eene verklaring af omtrent lieden die hij bij zijn brandewijn uit een vat had zien tappen; maar die verklaring werd als ongeldig beschouwd daar hij nooit in zijn leven gehoord had dat er een dief was wat men een eed noemde, en later had hij erkend zelf den brandewijn gestolen te hebben die uit zeker vat vermist was. Zijn medepliktige was Fix Baartman, maar wat ons verbaast is uit een Graaff Reinetschen tijdgenoot te zien dat Fix verklaard den brandewijn van Baartman ontvangen te hebben.

EEN SMOUSENZAAK is te P. Elizabeth voor den Magistraat geweest, maar wordt in de laatst ontvangen bladen nog niet in haar geheel gemeld. Zij kwam hierop neer dat een Jood van den naam van Grossman, die er een Christ-uzwager (bij heet Rauteubach) op nahoudt, bij dezer een kist met juwelierswaren had laten staan, en daar aanleiding was om te gelooven dat twee geloofs- en vak- en landgenooten, Harris en Goldstein genaamd, er meê gedrost waren. Harris althans was, de kamer geweest waar de kist

HET DROOGDOK wordt morgen formeel geopend, en wel door de stoomboot *Athenian*, het grootste schip van de maatschappij "Union," welke gezagvoerder, kapt. Coxwell, tevens commodore van de vloot van gemelde maatschappij is. Daar de *Boadicea* er niet kan zijn is de *Athenian* dus wel het geschiktst voor de ceremonie. Zij zal het dok van uit de baai binnenstoomen. De uitnoodigingen voor de gelegenheid door het Havenbestuur uitgereikt zijn aanzienlijkerwijze beperkt. De voornaamste zijn aan Z. E. den Gouverneur, den Opperbevelhebber der Troepen, de leden van den Uitvoerenden Raad, den Admiraal, Mayor, President der Kamer van Koophandel en de vertegenwoordigers van Buitenlandsche Mogendheden. Wij vernemen ook dat de heer Fuller, de agent der maatschappij "Union," de leden van het Havenbestuur te zamen met de door hen uitgenoodigde heeren op een "luncheon" aan boord de *Athenian* zal onthalen.

HUMANSDORP geeft ditmaal minder nieuws dan wij in de laatste weken gewoon waren er uit te krijgen. Slechts een paar regtszaken zijn der vermelding waardig. De een, Buchanan *tegen* Pugh, was een eisch tot betaling van het restant van een promesse ten bedrage van £3. Verweerder had, toen hij er over aangesproken werd, aangeboden £8 5s. te geven, als zijnde hij te laat met de betaling, en eischer's zoon werkelijk den volgenden dag naar den procureur gezonden met het geld, maar de man was dien dag en den daarop volgenden niet thuis en zijn kantoor was gesloten; en toen de jonge Pugh nog een dag later aan kwam loopen zag de klerk hem op een afstand en werd de reeds uitgeschreven dagvaarding voor het bij tijds in handen van den bode gestopt. Schoon dit alles erkend werd achtte de Magistraat het zijn pligt uitspraak ten gunste van eischer te doen. Te Hankey kwam een zaak van een bokkensteler voor, die betrapt was omdat hij den bokkenkop uit den zak had laten steken waar hij den bok in geborzen had, en een meid van den eigenaar gemelden kop had herkend. Hij kreeg een jaar harde pad, zijnde het niet zijn eerste zonde. "Zeven Kafirs," zegt verder de *Re-echo*, "met onuitspreekbare namen stonden beschuldigd ten verzoeke van den heer Wm. Ingram, voorzitter van het bestuur, met nederhurkende op de gemeente weide." Onze jeugdige lezers raden wij dit in het Engelsch te vertalen; dan zullen zij misschien er iets van begrijpen.

SOMERSET WEST STRAND.—Een geacht correspondent zendt ons een vrij lang rapport van de op 12 dezer aldaar gehouden vergadering over de pokziekte. Daar wij in ons jongst-nommer reeds een verslag van die bijeenkomst publiceerden, nemen wij slechts uit gemeld rapport een toespraak over van den heer F. Robertson, die als gedeputeerde van de kleurlingen optrad. Hij zeide: "De kleurlingen hebben van het begin zamengewerkt, maar de laatste vergadering heeft hun geleerd wat te doen. De gezondheids-commissie heeft niet goed gedaan met aan den C. C. te schrijven dat zij allen tegen het lazaretto waren. Mijneheeren, gij weet dat wij arme kleurlingen niet in het hospitaal te Waterkloof kunnen gaan, want wij kunnen het niet betalen. De dokter zegt wij moeten de helft betalen en dat kunnen wij niet. Wij maakten een plan om ons eigen hospitaal te maken. F. Robertson zou den grond geven; die een wagen had zou alles aanrijden en de anderen zouden het werk doen ieder naar zijn ambacht, zonder betaling. Nu wij het gebouw half klaar hebben worden wij verhinderd voort te gaan. Wij hebben alles gedaan om die ziekte tegen te houden, zoo ver het in onze magt was. Zegt nu, een man moet £5 betalen; wie is de kleurling aan het Strand die zulks kan doen. Krijgt er een de pokken dan moet hij in zijn huis blijven liggen. Maar wat doen wij nu? Wij geven elken Zaterdag avond ieder vier shillings zoodat wanneer er een ziek wordt, er voor zijn verpleging kan betaald worden."

PRINS ALBERT.—Het Rondgaand Hof aldaar heeft slechts vier strafzaken en één civiele zaak te behandelen gehad. De civiele betrof een rekening der firma Hirsch, Loubser & Co. tegen N. J. Hitje, ten bedrage van £2,173, waartegen verweerder een contra rekening wegens gezonden vogelstruisveeren inbragt. Het bleek echter dat de vogelstruisveeren volgens gemaakte afspraak niet gerekend werden tot hetgeen eischer van verweerder bekomen had, en dat de tegenrekening dus op een vergissing berustte, zoodat verweerder zijn eisch liet varen. F. S. Nel, van Willowmore, kreeg 18 maanden harde pad wegens een door hem erkenden diefstal van vogelstruisveeren. Mietje Prince werd van kindermoord beschuldigd, en de getuigenis in haar zaak leidde er toe om aan te nemen dat zij moeder was geworden, dat haar kind geleefd had, en dat het lijk van het kind, opgegraven zijnde, merken van gepleegd geweld toonde; maar daar het lijk lang na den dood was opgegraven en dus geen duidelijke merken had, en daar tevens het niet bleek of de moeder niet bij ongeluk, zonder hulp bevallende, het kind bezeerd kon hebben, kwam zij vrij. Jan Plaatjes, die in een dronken standje een anderen kleurling met een klipper had geslagen, en die schuldig werd gekend aan aanranding met plan om schade aan lijf te doen, maar door de jury aan de genade van het Hof werd aanbevolen, kreeg zes maanden, en Jacob Pikem, een inbreker en dief die reeds meermalen in hetzelfde vak proeven van bekwaamheid had afgelegd, vijf jaren harde pad.

AL TE HARD.—Dit is de manier waarop de boeren worden teleurgesteld. De heer Frans du Toit van Carolusport heeft een kaffer in zijn dienst, die eene kudde schapen heeft op te passen in een buitenstatie, en die er in is uitgeleerd om schapen te verliezen. Eenigen tijd geleden werden er 16 schapen vermist van de kudde onder zijne hoede en de heeren du Toit en Viljoen, welke laatste de heer du Toit op zijne plaats helpt, zochten naar de schapen, maar zonder succès. Orders werden daarop aan den kaffer-herder gegeven, dat hij zijne diensten zou overgeven aan een ander inboorling in de dienst van Mijnheer du Toit en zelf naar de vermiste dieren gaan zoeken; de plaatsvervanger werd in de tusschentijd geordend om de kudde naar huis te brengen. Dit werd niet gedaan door laatstgenoemde en den volgenden dag reed de heer du Toit, die nu zijn paarden thuis had van het veld, naar de buitenplaats om te zien waarom zijne orders niet waren opgevolgd. Hij werd onderrigt dat de kafferherder bevolen had zijn meesters orders niet uit te voeren en aan den plaatsvervanger gezegd had de schapen *niet* naar de plaats te brengen, daar hij (de kaffer) niet lang zou wegblijven, en terwijl de heer du Toit zijne ondersoekingen voortzette, kwam de kaffer voor den dag, maar zonder de vermiste schapen. De heer du Toit vroeg hem waarom hij niet naar de schapen keek, waar op hij antwoordde dat hij dat had gedaan. Hij werd nu geordend om nog weer te zoeken, dat hij gewoon weg weigerde te doen, zeggende hij wou niet naar de schapen zien, daar hij den dag had bestemd om zich een paar veldschoenen te maken. De heer du Toit werd natuurlijk kwaad en de kaffer was brutaal; eerstgenoemde, naar de wet wenschende te handelen, ging naar huis en kwam den volgenden dag naar Colesberg om een klagt in te brengen bij de lokale autoriteiten. Op het pad kwam hij zijn ongehoorzamen bediende voorbij, eveneens naar Colesberg gaande. De heer du Toit diende zijne aanklagt in en de kaffer vroeg dat een aantal getuigen voor zijne verdediging zouden worden gedagvaard; de klerk schreef, zooals wij zijn geinformeerd, de namen neêr en zeide den heer du Toit dat de zaak een volgenden dag zou voorkomen, als wanneer de getuigen voor de verdediging gedagvaard zouden tegenwoordig zijn. Het gebeurde nu echter dat deze getuigen allen inboorlingen-herders waren in des heeren du Toit's dienst en sommigen in 't werk bij zijn schoonvader, die op de naastgelegen plaats woont. Een billijk verzoek werd gedaan door den heer du Toit, n.l., dat den kaffer zou worden gevraagd om te zeggen wat zijne getuigen moesten bewijzen. De aanklager was nu ten einde raad. Zijn plaats is ongeveer 30 mijlen van de stad; hij heeft een groot getal levende have en een groote uitgestrektheid land onder de ploeg dat alles voortdurend opzigt vereischt. Zoo hij in zijne aanklagt volharde dan moest hij elken man van de plaats, ingesloten den heer Viljoen niet voor de verdediging gedagvaard, als getuigen voor de vervolging brengen en de plaats en het vee aan zich zelf overlaten, of zich onderwerpen en verklaren ontbevoegd te zijn, naar aanleiding van de getuigenis van de kaffergetuigen. Of hij moest de vervolging heelemaal opgeven en het gevaar loopen dat al zijn gekleurde bedienden werden aangemoedigd verkeerdheden te doen, door de straffeloosheid ten gevolge waarvan de misdadiger in dit geval gelegenheid werd gegeven te ontsnappen. Van de twee uitheilen was het laatste het slechste en werd daarom de aanklagt tegen den Kaffer ingetrokken en de heer du Toit ging naar huis, ten volle doordrongen van den diepen zin van de zoogenoemde onpartijdige regtsoefening tusschen heer knecht, dat den heer straft voor de smoode daden van zijn knecht. Wij deelen de feiten mede, zooals zij ons zijn verteld en die zijn bepaald waar. Dit is enkel een geval, maar de landbouwers klagen gedurig over soortgelijke behandelingen. Uitlegging is overbodig.—*Afrikaner Boerenvriend.*

ERNE SLECHTE SPECULATIE.—Ongeveer 70 Chinezen zijn nu te Cradock, die, naar wij vernemen, zijn uitgekomen van Hongkong voor rekening van een zekeren heer Davies, welke heer natuurlijk verwachtte profijt uit zijne onderneming te maken, die hem nog al op wat onkosten moet hebben gejaagd. Het was verstaan dat de mannen met de staart zouden worden geëmploeyerd aan de Cradock-Colesberg Spoorweglijn, maar er is, zooals wij vernemen, een kink in den kabel gekomen, die groote gevolgen kan hebben en kan maken dat de heer Davies heavige verliezen lijdt. Het schijnt dat de mannen aangenomen waren om te werken voor een zekeren tijdstip en een daalder per dag loon zouden ontvangen en voor eigen kost zorgen; de daalder in dit geval is niet een shilling en zes dubbeltjes Engelsch geld zooals men het hier in Zuid Afrika verstaat, maar een geheel andere daalder, doch Amerikaansch of niet dit vermeld het rapport niet. Te Cradock gearriveerd werd den lui order gegeven te werken en de waarde van hun daalder op een dag werd getaxeerd op drie schillings en zes dubbeltjes gangbare munt. Hiertegen hadden de Chinezen bezwaar, verklarende dat de daalder zooals zij meenden vier shillings of vier shillings en twee dubbeltjes waard was, en, daar dit bedrag werd geweigerd, weigerden zij eveneens de lage waardeering aan te nemen en aan het werk te gaan. De heer Davies zocht, zooals wij zijn geinformeerd, de magt der wet, maar, zoo wij wel hebben, kwam er eene andere moeijelijkheid opdagen. Eenige van de staartmannen schenen van de gelegenheid gebruik te willen maken en ontkenden dat zij ooit een contract hadden aangegaan of geteekend. Het schijnt echter dat zulk een document wel ter deege was gemaakt en afgedaan, maar achter was gebleven te Hongkong, terwijl de heer Davies verwaarloosde een copij er van te nemen. Genoemde heer nu, wetende dat hij is bedrogen en dat, zoo het contract opdaagde, alles heel klaar zou zijn, zou gaarne zien dat zijne oproerige klanten tot het werk werden gedwongen, doch ziet dat dit onder de tegenwoordige omstandigheden onmogelijk is. Misschien zal men, wanneer de copij van de gemaakte overeenkomst, waarom is geschreven, komt overzeilen van Hongkong, uitvinden, dat de Chinees nog een wettige uitvlugt zal zoeken om zijne beloften te ontwijken.—*Afrik. Boerenvriend.*

BEAUFORT WEST.—De strafzaken voor het Rondgaande Hof te Beaufort West waren vele in getal. Zij begonnen met de zaak van Kees Saayer, een Hottentot, die zijn vrouw zou geschopt hebben toen zij zwanger was, en daardoor haar dood berokkend. Hij had voor den Magistraat ontkend haar geschopt te hebben, en de inwendige beleedigingen waar zij aan gestorven was, aan een val toegeschreven; maar het bleek dat vrouwenslaan hem in zijn gehuwden toestand eigen was geweest, en schuldig verklaard aan aanranding met booze bedoelingen, kreeg hij 25 met de kats en twee jaren harde pad. Klaas August, die Piet Dragonder een steek had toegebragt, kreeg wegens een aanbeveling aan de genade van het Hof een jaar harde pad. Volgens Piet was de steek hem gegeven omdat hij Klaas zijn vrouw verdedigde, maar Klaas beweerde dat Piet het met gemelde vrouw had gehouden en dat dit hem kwaad had gemaakt. Jan Steyn kreeg twee jaren harde pad (hij had reeds een jaar in den tronk gezeten) wegens het stelen van een aantal bokken, en Jan Slinger viel hetzelfde lot wegens huisbraak ten deel. In beide gevallen had men vroegere veroordeelingen moeten bewijzen, maar hadden gevangenen hiervan niet bij tijds kennis erlangd. Kaalgat en Kaffer kregen vier jaren wegens veediefte, zijnde het eenige twijfelachtige punt in hun zaak hoe groot het aantal gestolen schapen en bokken was, en John Muller, een jongeling met een *alias*, om zijn jeugd aan de genade des Hofs aanbevolen, achttien maanden wegens huisbraak. Drie gevallen van aanranding kwamen daarna, waarvan een op een vrouw wie een arm was gebroken, en een op een diender van den naam van Olifant, die niet alleen op zijn snuit geslagen maar ook van een spoorwagen afgegooid was. De straffen waren 6 à 9 maanden, maar de vrouwslager, Kobus Briqua, kreeg 25 met de kats er bij. Frits Benario, de agentafslager in ons voriz nommer vermeld, die wegens verduistering twee jaar kreeg, had in vijf verschillende gevallen geld van boeren, dat hij aan anderen moest afbetalen, tot zijn eigen voordeel gebezigd, en de getuigen tegen hem waren door geen tegenverhoor van hun stuk te brengen. De geheele som beliep £380. I. D. de Vries, een boer te Hendrikskraal, pleitte schuldig aan valsche handteekening en het uitgeven van vervalschte stukken, en kreeg twee jaren. Zijn verdediger weidde zeer uit over de moeijelijke omstandigheden waar de man in verkeerd had. Jan Mouwers stond terest wegens het schieten van een merrie van Jacobus van Rensburg, en daar de jury hem schuldig verklaarde maar te kennen gaf dat hij met geen booze bedoeling had gehandeld, zeide de Regter dat dit gelijk stond met een uitspraak van onschuldig, zoodat hij vrijkwam. Eindelijk had men nog de zaak van Barber, die van bedrog werd beschuldigd, hebbende hij vooreerst door valsche voorstellingen omtrent geld wat hij in een bank zou hebben Dr. Davey er toe gebragt om een promesse te endosseren, en ten tweede van een hotelhouder op dezelfde manier £2 erlangd. De verdediging kwam daarop neder dat hij werkelijk gemeend had geld in een Bank te hebben en daartoe reden had, en dat het niet bleek dat hij gehandeld had met het doel om de luidies te bedriegen. Hij werd dus vrijgesproken, en de Regter zeide dat hij smetteloos het Hof verliet maar verstandig zou doen met later wat voorzigtiger in geldzaken te handelen. De civiele zaken waren twee eischen van den heer C. J. M. van der Spuy om voorloopige uitspraak in zaken van promessen. De eene eisch werd toegestaan; de andere geweigerd op grond dat de promesse een valsche was, door zekeren Ellis gemaakt die voor een dergelijke misdaad in den tronk zat. Eischer kreeg order om de zaak zoo spoedig mogelijk ter principale voor te brengen, zullende hij anders de kosten van de ingestelde actie moeten verliezen.

BERIGTEN PER TELEGRAAF.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST DER VEREENIGDE DRUKPERS.

(Per Kabel van de "Eastern" Maatschappij via Aden.)

ARABI'S TEREGTSTELLING.

Ontvangen en gepubliceerd op 17 Oct., 4.2 n.m.

LONDEN, 16 OCT.—Het Egyptische Gouvernement geeft moeijelijkheid ten opzigte van Arabi's teregtstelling. Men begreep dat het uiteindelijk er in had toegestemd de diensten van Engelsche advokaten bij die teregtstelling aan te nemen, maar dit is niet zoo. Het Egyptische Gouvernement dreigt eerder af te zullen treden dan te voldoen aan de eischen van Lord Granville. Niet alleen wil het die eischen niet inwilligen maar het wil ook niet toestaan dat een Engelsche regtsgeleerde iets met de teregtstelling te doen zal hebben.

De Dublinsche Conventie zal morgen op hare bijeenkomst voorstellen het oprigten van een Nationaal Verbond, ter bevordering van Grond Hervorming en de uitbreiding van het kiesregt.

Ontvangen en gepubliceerd op 18 Oct., 1.5 n.m.

LONDEN, 17 OCT.—Met Egypte duren de moeijelijkheden voort.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

DE WEDRENNEN TE PORT ELIZABETH.

[ZUID-AFRIKAANSCHE NIEUWSVEREENIGING.]

PORT ELIZABETH, 17 OCT.—Het volgende is de uitslag van de wedrennen:—Boerenbeurs:—*Tempest*, 1; *Perrier Jouet*, 2; *Swartland*, 3. Tijd 2 min. 58½ sec. Deze was een ferm betwiste ren.

"Turf Club Plate":—*Buxton*, 1; *Lancaster Bowman*, 2; *Bluestone*, 3. Tijd 2 min. 50 sec. *Buxton* won gemakkelijk, maar *Lancester Bowman* deed zijn best en liep goed naar voren tegen het einde.

"Licensed Victuallers' Plate":—*Sir Evelyn Wood*, 1; *British Lion*, 2; *Clifden*, 3. Tijd 2 min. 21½ sec.

"All-Aged Stakes":—*Ulundi*, 1; *Blackrock*, 2; *Young Ivanhoe*, 3. Tijd 2 min. 54 sec. Dit was een prachtige ren. Men kon *Hard Cash* in geen dezer beide rennen aan het loopen krijgen en bij wierp zijn jockey over de omheining.

"Flying Stakes":—*Merlo*, 1; *Streamlet*, 2; *Clifden*, 3. Tijd 1 min. 26 sec. Een goede ren maar *Merlo* won zonder moeite.

Vertroostingsprijs:—*Lord March*, 1; *Bluestone*, 2; *My Mary*, 3. *Bluestone* verloor maar bij een neus-lengte en *My Mary* maakte een prachtig einde. *Hard Cash* weigerde weder te loopen ofschoon hij met oogkleppen bereden werd.

Het weder is prachtig.

De wedrennen zijn zeer goed geslaagd. *Merlo* en *Buxton* van den heer Barber wonnen voor hunnen eigenaar aan prijzen en loterijen alleen over de £2000.

SCHEEPSTIJDINGEN.

KNYSNA, 17 OCT.—Gearriveerd.—De brik *Ambulant* van Algoabaai, *Hettie* van Mosselbaai en de *Débora* van de Kaapstad. De *Adele* is buiten de zandbank en zal waarschijnlijk morgen binnen loopen. Het weder is drukkend.

COLESBERG, 17 OCT.—De Hewett Musettes hebben twee avonden voor een vol huis gespeeld.

De Boerenbeschermingsvereeniging heeft eene resolutie gepasseerd de wijze afkeurende waarop kriminele en vooral heeren- en dienstbarenzaken door den waarnemenden magistraat, den heer Tweed, behandeld worden.

Er zijn geene zaken van Colesberg op de rol van het Rondgaande Hof.

EEN VERGADERING.

OOST LONDEN, 17 OCT. 1882.—Eene openbare vergadering zal gehouden worden om te handelen over het ontvangen van ladingen uit de Kaapstad. De Bootmaatschappijen hebben in de zaak niet gehandeld, en de Kamer van Koophandel wil ze aan het publiek overlaten. Ossenwagens krijgen nog steeds vrachten die op de treinen thuis behooren. Op de verkooping van stadslanderijen heeft men hooge prijzen bekomen.

PAARLSCHE SCHERPSCHUTTERS-VEREENIGING.

PAARL, 18 OCT.—De schietbaan door de Paarlsche Scherpschuttersvereeniging opgerigt op Van der Poel's Plein werd heden met indrukwekkende ceremoniën geopend. De geheele bevolking nam deel aan de feestelijkheid. Ten een ure vormde men een processie op het Marktplein, voorafgegaan door het plaatselijke musiekcorps en gevolgd van een rijtuig met vier paarden, waarin zaten de heer S. V. Cloete, R.M., en echtgenoote. Daarop volgde de leden der Vereeniging, van het Parlement en der Municipaliteit en een groote menigte der inwoners. Aldus kwam men op de baan aan. De heer Cloete feliciteerde de vereeniging in een zeer gepaste en nette toespraak, waarna mej. Cloete, zooals bij zulke gelegenheden de gewoonte is, een bottel brak. Onder luid gejuich werd de baan toen open verklaard. Het eerste schot werd afgevuurd door mej. Cloete, welk schot natuurlijk de roos trof. Gedurende de ceremoniën werd er met het kanon op de Paarlsche rots een koninklijk salunt gevuurd. De baan is duizend yards lang, en wordt door deskundigen verklaard een der beste in de kolonie te zijn.

Er werd heden een belangrijke vergadering van ingezetenen gehouden in het Stadhuis, om een voorstel te bespreken om eene leening aan te gaan om de waterwerken in Beneden-Paarl uit te breiden. Er was eene talrijke opkomst, en na eene lange, scherpe discussie werd het voorstel verworpen. De kwestie verwekt nog al wat bitterheid tusschen Boven- en Beneden-Paarl.

VRIJSTAAT.

BLOEMFONTEIN, 17 Oct. 1882.—De President is gisteren vertrokken om een revue te Kroonstad bij te wonen. De artillerie is Zaturdag daarheen vertrokken. Een druk bijgewoonde vergadering is gisteren gehouden om maatregelen te bedenken tot het beletten dat de pokken naar hier komen; maar het Uitvoerend Bewind had ze reeds nutteloos gemaakt, door te verordenen dat op alle Naturellen verpligte koepoks-inenting zal worden toegepast, en dat men alle wegen en driften van de Kolonie naar hier bewaken en de poklijders die men pakt onder quarantaine stellen zal.

BASUTOLAND.

GRAHAMSTAD, 18 OCT.—De correspondent van het *Journal* telegrafeert uit Maseru, op 15 October, het volgende:—Op 11 l.l. was Kapitein Hook aan de zendingstatie te Thaba Bosigo, van waar hij een bijeenkomst met Masupha verzocht te houden, terzelfder tijd verzekerende dat zij geen officieel karakter had. Het is uitgelekt dat hij Masupha gevraagd heeft hutbelasting te betalen en een Magistraat aan te nemen. Hij achtte het gedrag van den Generaal verkeerd. Sedert heb ik vernomen dat gisteren een boodschap aan Masupha van hier is gezonden met brieven van den heer Sauer en Kapitein Hook, en een geschenk van een hemd er bij. Masupha werd weer verzocht om hutbelasting te betalen en vrede te maken, en ook om met de schrijvers een bijeenkomst te hebben, waarop Masupha antwoordde dat Magistraten de oorzaak van onrust zijn, en dat hij wat hutbelasting betreft, al 600 beesten aan den heer Sauer had uitbetaald. Echter had hij er niet tegen om hem te zien en de zaken te bepraten. De boden zijn op nieuw gezonden aan het opperhoofd, en men denkt dat de Minister van Naturellenzaken en Kapitein Hook morgen zullen volgen.

NATAL.

D'URBAN, 18 OCT. De *Anglian* is vertrokken, [maar zonder passagiers voor hier]. De Kerkvergadering is geopend door den Bisschop, op Maandag. Er was een groote opkomst van afgevaardigden. De Bisschop zette in een lange rede, waarin hij op alle mogelijke punten kwam, uiteen dat het acht jaren geleden was sedert de zesde Kerkvergadering van het Bisdom gehouden was. Hij vertronwde, dat de zevende, die, zoo als allen wisten, op het oogenblik eener belangrijke beslissing gehouden werd, zou meewerken tot de inwijding van een nieuw tijdperk in de geschiedenis der Engelsche kerk, niet alleen in Natal, maar in geheel Zuid-Afrika. Het onderwerp waarop vooral moest gelet worden, was de onlangs gedane uitspraak der Lords van den Geheimen Raad, in de appèlzaak van Merriman *tegen* Williams, te zamen met de gevolgen die het bisdom regtstreeks of middellijk betreffende uit de uitspraak in de zaak voortvloeiden. Ongetwijfeld zou, als allen het eens waren, en als onder hetzelfde wijze alomvattende stelsel wat de Moederkerk kenmerkt, de leden der twee kerken van Zuid Afrika, die thans vaneen zijn gescheiden zich willen vereenigen in liefderijken geest, de geschillen en twisten die in zaken van leer en tucht konden ontstaan latende uitmaken in overeenkomst met de regelen der Engelsche Kerk en de uitlegging die van tijd tot tijd hieraan gegeven werd door het hoofdgezag in Engeland, zulk een vergeving op haar vereenigd verzoek tot stand gebragt kunnen worden als het wenschelijkst was; maar hij zou zich zeer vergissen als eenig plaatselijk Parlement het billijk en regtvaardig zou achten om aan de Kerk die met de Engelsche Kerk in verband staat, landen of gelden te ontnemen die haar vroeger geschonken waren, zoolang er nog leden der Kerk waren die haar aanspraken lieten gelden, en ze over te doen aan een Kerk die er ten volle van gescheiden was, en die openlijk verklaard had dat zij niet aan hare wetten zich gebonden achtte. De herziening van het reglement heeft morgen- en avondzitting bezig gehouden, en kwam klaar. Toen men heden morgen de werkzaamheden hervatte onthaalde Aartsdeken Gardo de afgevaardigden op een uitgezocht tiffin.

De talrijkste vergadering ooit te Harrismith gehouden heeft op 14 ll. plaats gehad. Men besloot eenstemmig dat, daar de districten Harrismith, Heilbron, Kroonstad, Bethlehem, Winburg en het Veroverd Grondgebied uitgestrekter, rijker en bevolkter zijn dan de andere Vrijstaatsche districten, en beter gelegen zijn om met Durban dan om met eenige andere Koloniale zeehaven verbonden te zijn, zijnde dan de prijs van het vervoer lager en die der goederen minder, verbindtenis met Natal voordeelig zal zijn voor de belangen van den Staat.

Een zetter aan het kantoor van de *Echo*, te Newcastle, heeft een poging tot zelfmoord gedaan en ligt zeer gevaarlijk.

DE POKZIEKTE.

Te Papendorp is de Raad klaar gekomen met het in dienst nemen van oppassers voor het hospitaal, en zal de pokdokter dagelijks, in plaats van wekelijks, zijn rapporten indienen. Jufvr. Short zal wegens haar kaffer-locatie door den Secretaris vervolgd worden, en de heer Soutry heeft aanschrijving gekregen dat een gebouw als het zijne binnen de gemeente niet geduld wordt.

Te Uitenhage is onder andere pokmaatregelen ook deze verordend dat de Maleyers, die het vervelend vinden om in doodkisten begraven te worden, er wel in gelegd zullen worden als zij naar het graf gebragt worden, maar er dan uitgehaald zullen worden, terwijl men de ledige kisten terstond verbranden zal.

Ter pokvergadering van den Stadsraad bleek het Dingsdag dat de verbrandpartij van den heer O'Reilly £4 had gekost, die uitbetaald zullen worden. Daarna kwam een geschiedenis ter sprake die eigenlijk niet bij de pokken thuis hoort maar er toch bij te pas werd gebragt, nl. dat een man—het blijkt een huisschilder van den naam van Lambert te zijn, die waarschijnlijk 's nachts een beroerte had gekregen—in Cliftonstraat, een afgelegen plek niet ver van Hanoverstraat, dood was gevonden, en dat men zijn lijk, waar uren lang een talrijk publiek naar stond te kijken, niet vóór 9 uur 's morgens had weggeruimd. De heer Ashley zeide order tot het wegruimen gegeven te hebben, maar er was niet aan gedaan. Een lange discussie volgde over de vraag of de Landswet verbood om een lijk uit de straat weg te nemen eer de Magistraat het gezien had, maar natuurlijk kwam men tot geen resultaat. Ook de zaak der poklijderes aan Campsbaai kwam ter sprake, wordende er verteld dat haar lijk niet op de regte manier zou begraven zijn; en de Burgemeester vond het te erg van de Groenepunters dat zij het Kaapstadsche Gemeentebestuur voor het gebeurde aansprakelijk stelden. Intusschen zou hij Dr. Fisk naar de begrafenis laten kijken. Er waren 62 nieuwe gevallen, en in het hospitaal 124 zieken en 115 herstellenden. De Burgemeester zeide verder dat volgens den Prok. Generaal de Raad wel degelijk regt had om besmette goederen te doen vernietigen, en dat het Hooge Geregtshof geen groote vergoeding zou toekennen.

Op een vergadering van het Comité van Onderstand werd de heer O'Reilly, die had aangeraden om Vrijdag een vergadering van alle Maatschappijen van Onderstand om bijdragen voor het fonds te vragen, aan het Comité toegevoegd, kreeg Ds. Steytler verlof om een waschvrouw te helpen, die haar middelen van bestaan kwijt was nu haar zoon pokken had gekregen, en bleek het dat oude Dr. Hahn, predikant der Duitsch Luthersche gemeente, de pokken heeft, doch in zeer ligten graad.

Te Rondeboschje zijn de gevallen in het hospitaal niet erg, en beloopt het geheele aantal gevallen sedert het uitbreken der ziekte 33. Op de vergadering waar dit aan het licht kwam bleek het tevens dat men voor het gebruik van den Wijnbergschen pokwagen £4 voor twee keeren moest betalen, wat men vrij duur vond, en dat de Regering het aan de keus van het Dorpsbestuur liet of het de £200 die het voor een pokkenhospitaal verlangde als voorschot of naar het pondpondsgewijze beginsel hebben wilde. Men besloot eerst later te antwoorden.—Ook te Newlands zijn weinig gevallen, maar des te meer te Claremont, dat op de laatste vergadering van het Dorpsbestuur als raak vuil beschreven werd. Ook was de bevolking niet gemakkelijk in orde te houden, en Dr. Wright had een Maleijer die aan ijzerpokken leed niet naar het hospitaal kunnen krijgen, vóórdat hij gedreigd had zijn hut boven zijn hoofd te laten afbreken. Daarentegen beweerde de voorzitter dat het gerucht als verspreidde de Maleische begraafplaats stank naar het oordeel van zijn neus ongegrond was, en de doctor was het met gemelden neus eens. De heer J. Fairbairn had een cheque van £35 gezonden als opbrengst van een concert, en de eenige vraag was wat men met het geld doen zou.

Op de pokvergadering van gisteren werd onder anderen besloten een man die bij den Raad bij de week in dienst was maar door pokken aan zijn huis belet was zijn werk te doen, zijn gewone loon te geven. Dr. Fisk had het lijk aan Campsbaai niet al te netjes begraven gevonden, en het dus later op nieuw begraven. In het hospitaal bleken 120 zieken en 110 herstellenden te zijn.

DE PAARL.

(Van een Correspondent.)

Onze leeraar, Ds. G. van der Wall, werd op Zaturdag den 14den dezer, bij de viering van zijn geboortedag, met een geschenk van zijne gemeente verrast, terwijl hem vele andere blijken van achting en toegenegenheid ten deel vielen.

In den namiddag maakte de kerkeraad zijne opwachting bij ZWEerw., ten einde hem geluk te wenschen.

Ouderling de Leeuw, die grijs geworden is in de bediening, het woord nemende, zeide:

"Geliefde Leeraar, Ik heb het genoegen u in naam der gemeente geluk te wenschen met de vermeerdering uwer jaren. Wij hopen dat de Heer u nog vele jaren in ons midden moge sparen.

Als bewijs dat de gemeente uwe diensten voortdurend op prijs stelt, overhandig ik u namens haar deze beurs."

Deze beurs bevatte £158 7s. 6d.

Hierop antwoordde de Leeraar:

"Geliefde Broeders,—Wie ben ik dat mij zoo veel liefdeblijken te beurt vallen! Ik gevoel mij te gering voor zoo vele zegeningen. Ik dank u voor dit geschenk, niet zoo zeer om het geschenk zelf, als wel om de belangstelling van zoo vele harten die zich daardoor uitdrukken. Moge de Heer ons te, zamen blijven verbinden door ware broederliefde.

Het is mij een voorregt te mogen zeggen dat mijn omgang met u steeds aangenaam was.—Geeft mij verder uwe ondersteuning.—Zonder u is is mijn werk ijdel. Geven wij elkaar dus op nieuw de hand, om voort te gaan te arbeiden aan de welvaart van 's Heeren kerk op aarde."

Op Zondag, den 15den, bij het einde van eene treffende leerrede over de woorden "Gij hebt mijne dagen een handbreed gesteld," (Ps. 39, v. 6.) erkende de leeraar in zeer gevoelvolle bewoordingen de blijken van achting en toegenegenheid door hem ondervonden.

Uwe berigtgever voegt hier den wensch bij dat de leeraar en kerkeraad meer en meer hunne hooge roeping gevoelen, en hand aan hand met verdubbelde krachten en ernst werkzaam zijn ter bevordering van de belangen dezer talrijke gemeente, in 't bijzonder, en van de kerk in het algemeen. Het zij hem vergund de aandacht te vestigen op de jeugd, die bijzondere zorg verdient te midden van de vele verzoekingen en verleidingen waaraan zij zijn blootgesteld.

De wensch van den leeraar bij die gelegenheid geuit "het zij éene kudde onder één "Herder" worde verwezenlijkt.

In den namiddag werd een *kinderpreek* gehouden over de woorden "Aanmerkt de lelien des velds hoe zij wassen; zij arbeiden niet en spinnen niet" die door eene schaar van kinderen werd aangehoord.

BOKKENZIEKTE.

De volgende brief van den Kol. Veearts aan het kantoor van Openbare Werken, gedagteekend Jansenville 4 Oct. 1882, en een bokkenziekte betreffende, is ons ter plaatsing van gemeld kantoor toegezonden:

Mijnheer,—Ik heb de eer u te berigten dat ik een onderzoek heb gedaan naar den aard van een ziekte die in dit distrikt op zekere tijden van het jaar onder de bokken heerscht en door de boeren Neuta (*) genoemd wordt. De ziekte tast de vliezen aan die hersenen en ruggemerg dekken (cerebro-spinal meningitis), en veroorzaakt daarin een uitstorting van wei (serum) die, op hersenen en ruggemerg drukkende, de werking van het zenuwstelsel belemmert, door verschillende verschijnsels voort te brengen, onderscheiden naarmate van het bijzondere gedeelte dat is aangetast.

De boeren zijn algemeen van oordeel dat de ziekte van kruiden komt die de bokken vreten; maar welk kruid dit is, daar is men het niet over eens, en bijna elke boer noemt een ander dan zijn buurman. Ik heb proeven genomen met een aantal van die kruiden die het ligtst schuld konden zijn, en werd daarbij door sommige boeren geholpen, maar tot dus ver hebben die proeven slechts negatieve resultaten geleverd. Tevens heb ik proeven genomen met in gezonde bokken bloed van zieke te spuiten, maar ook hier is geen ander resultaat gewonnen. Daarop heb ik de lever van een zieken bok fijngestampt en van het hieruit geperste vocht iets onder het vel van gezonde bokken gedaan. Dit bragt, na omstreeks twaalf uren, groote stijfheid bij hen te weeg.

Vervolgens nam ik twee honden, en voerde den eenen met levers, den anderen met magen en darmen van zieke bokken. De levervreter kreeg de verschijnselen der ziekte ten volle in twee dagen, maar de andere, die voor de hem voorgezette darmen en magen geen bijzondere voorliefde bleek te koesteren, kwam niet zoo ver. Uit proeven met bokken genomen ben ik echter zeker dat ook het vreten van magen de verschijnselen der ziekte meebrengt.

Met het mikroskoop heb ik het bloed en de weefsels der zieke dieren naauwkeurig ondersocht, maar zonder eenig organisme te ontdekken waar de ziekte aan kon worden geweten.

Daarop kwam ik op het denkbeeld om het vocht in magen van bokken die in de eerste tijdperken der ziekte gedood waren door een zeef te laten loopen en het aan twee gezonde bokken te zuipen te geven. Op den tweeden dag boden deze bokken onmiskenbare verschijnselen der ziekte. Hieruit scheen het te blijken dat het voedsel de oorzaak der ziekte zijn moest. Ik nam dus uit de maag van een bok die gedood was zoodra men de ziekte bij hem opmerkte, de bladeren en ander voedsel, waschte ze, en vereenzelvigde ze zoo goed mogelijk met de planten waar ze toe behooren konden. Dit leidde tot nieuwe proefnemingen met kruiden, en ook ging ik naar het veld om met het mikroskoop na te gaan of er ook schimmelplanten op de kruiden zaten. Dit alles leidde echter tot geenerlei gevolg.

Toen ik daarna het vocht dat ik aan de bokken had te zuipen gegeven weder in een nieuw geval bekwam, en ik het zeer zorgvuldig door een linnen zakdoek als beef had laten loopen, deed ik er iets van op een glas, en het met een zeer sterk mikroskoop ondersoekende bleek het tot mijn verbazing vol dierlijk leven, in gestadige beweging, te zijn. De diertjes lijken on

WORCESTERSCHE WOLMARKT.

DE GEWONE JAARLIJKSCHE WOLMARKT zal gehouden worden aan het

STATION TE WORCESTER,

OP

WOENSDAG, 15 NOV. AANST.

Zij die Wol ter Koop wenschen aan te bieden, gelieven dezelve te verzenden gerigt aan den Marktmeester, niet later dan 11 November, zoodat dezelve gemerkt en gewogen zal kunnen worden.

Op last der Commissarissen,

H. S. STANDEN,
Secretaris.

Municipaal Kantoor,
Worcester, 13 October 1882.

ZWAVEL VOOR WIJNGAARDEN.

DE WAAL & de KOCK,

BURGSTRAAT, KAAPSTAD,

Landen nu hunne eerste bezending

BRANDRAM'S

BESTE BLOEM VAN ZWAVEL.

IN VATEN VAN 100 EN 200 LB. ELK.

ZWAVEL! ZWAVEL!!

GEORGE FINDLAY & Co.

LANDEN NU

Brandram's Bloem van Zwavel.

VAN DE BESTE EN MEEST GEZOCHTE KWALITEIT, IN VATEN VAN 200 LB. EN 100 LB.—TE KOOP TEGEN DE LAAGSTE MARKTPRIJZEN AAN HUNNE PAKHUIZEN

Gravestraat, Kaapstad.

BRANDRAM'S BESTE BLOEM VAN ZWAVEL,

In Vaten (met IJzer gebonden van 180 lb. en Kleine Vaten van 100 lb.

ALSMEDE:

PEARCE'S BESTE BLOEM VAN ZWAVEL,

TE KOOP BIJ

J. G. STEIJTLER & Co.,
28 St. Georgestraat.

HET GROOTSTE MAGAZIJN

VAN

MEUBELEN, TAPIJTEN, BEKLEEDSELS,

BEDDEN EN BEDDEGOED

IN ZUID AFRIKA,

88 tot 92, Langemarktstraat, Kaapstad.

D. ISAACS & CO.,

WENSCHEN het Publiek van Kaapstad en omliggende Distrikten te berigten, dat zij hunne gebouwen aanmerkelijk hebben uitgebreid, ten einde meer plaats te vinden voor hun grooten Voorraad, en er bijgevoegd hebben **GEHEEL GEMEUBILEERDE VERTOONKAMERS,** bestaande in **VOOR-, EET-** en **SLAAPKAMER,** alwaar kooplustigen hunne benoodigdheden kunnen uitzoeken. De Voorraad bestaat in een groot, verscheiden Assortiment Koperen Vier Paal, Fransche en IJzeren Ledekanten, Arabische Ledekanten, met Patente Veren, Paardenhaar en Klapperhaar Matrassen; een groote verscheidenheid Voor- en Eetkamer Meubelen, van Italiaansche en Mahoniehouten Maaksels, rijkelijk bekleed met de beste en keurigste Materialen, en **GEMAAKT DOOR BEKWAME WERKLIEDEN IN DE BIJ HET MAGAZIJN BEHOORENDE WERKPLAATSEN.** Een groote Voorraad, Ingevoerde en Koloniaal-gemaakte Vleugel-Garderobes, met Glazen Deuren, en eene verscheidenheid van andere soorten Garderobes en Kasten.

De Heeren ISAACS & Co. kunnen elk Meubelstuk met het volste vertrouwen aanbevelen als gemaakt zijnde van door-en-door Droog hout. Zij hebben voorhanden een groot Assortiment Geslepen en ander Glaswerk, Aardewerk, Baden en andere Blikken Goederen, Hang- en Tafellampen. Messenwerk en Electro Pleetwaren van de beste kwaliteit. IJzeren Brandkasten met Chubb's Patente Lever Sloten. Brusselsche en Tapesterie Tapijten in groote verscheidenheid van de nieuwste Patronen, naar maat gemaakt en door bekwame Lieden, alleen met dat doel geëinployeerd, nedergelegd Cortrcine en Geöliede Vloerkleeden, in alle breedten en Patronen.

Daar de Eigenaren reeds vele jaren met zaken als deze geconnecteerd zijn en in de Engelsche Markt voor **KONTANT KOOPEN,** kunnen zij nu **GOEDE MEUBELEN TEGEN ZEER LAGE PRIJZEN VERKOOPEN.**

Zij wenschen ook het Publiek te herinneren dat de gewoonte van hun Etablissement Gereed Geld is, hetgeen hun in staat stelt hunne Klanten voor een klein Profijt koopjes te bezorgen. Het voordeel hiervan is duidelijk, daar er niets bij den prijs behoeft te worden gevoegd om slechte Schulden te dekken.

Het Publiek wordt uitgenoodigd den Voorraad te komen bezigtigen en eene vergelijking van Prijzen te maken.

De Heeren ISAACS & Co. hebben ook te Koop, een Speciaal Assortiment **PIANOS,** in Europa (het vasteland) gemaakt.

LET OP HET ADRES:

88 TOT 92, LANGEMARKTSTRAAT

IN DEN INSOLVENTEN BOEDEL

VAN

BELL & Co., RIVERSDALE.

DE ONDERGETEEKENDEN ZULLEN PER

PUBLIEKE VEILING

VERKOOPEN,

Op Dingsdag, 24 October,

DEN DAG VOOR DE JAARLIJKSCHE WOLMARKT.

DIE UITGEBREIDE EN GERIEFELIJKE BEZIGHEIDS GEBOUWEN, in den Insolventen Boedel van BELL & Co., te Riversdale, zeker een van de beste Standen voor een Handelszaak in het Dorp en welbekend als de Winkel van Wijlen den Wel-Ed. Heer J. U. HUMAN, zijnde het voornaamste Gebouw op den hoek der Main- en der Kerkstraat, de wegen innemende van Mosselbaai, Kaapstad, Heidelberg en Swellendam en van de Karroo naar Ladismith, en de Straten met het grootste verkeer in het geheele Dorp.

Het Eigendom zal opgeveild worden als volgt:

1. DE WINKEL EN HET WOONHUIS, front makende in de Main- en de Kerkstraat, met groote ingesloten Achterplaats. Stalling voor een aantal Paarden en andere gemakken. Deze Winkel is op prachtige wijze toegerust met Rekken, Toonbanken, Kantoor, enz., geschikt om dadelijk gebruikt te worden, zonder nog iets te zeggen van de "GOOD WILL" van een zoo lang bestaande Handelsplaats. Het geheel heeft een Dubbele verdieping, en het Woonhuis naast den Winkel is geschikt voor een groote Familie. Voor eene BANK kon er geen geschikter Gebouw zijn, zonder dat het zou noodig zijn een Penny aan veranderingen te besteden.

2. EEN PAKHUIS MET DUBBELE VERDIEPING, annex het bovengemelde gelegen, en naast den Winkel en Gebouwen van den Heer F. HAUPTFLEISCH, zeer geschikt voor een Winkel in 't klein en ook voor Kantoren.

3. DIE GROOTE PAKHUIZEN in de Kerkstraat, regt tegenover laatstgenoemde, en gelegen tusschen de Gebouwen van de Heeren B. SAAYMAN en P. B. BORCHERDS, ook met dubbele Verdieping en uitgebreide ingesloten Achterplaats, uitnemend geschikt voor het drijven van een groote Handelszaak of voor Wijnpakhuizen.

Bovengemelde Eigendommen zullen eerst apart en later in één perceel worden opgeveild, en voor wat dan de hoogste prijs is zullen zij worden Verkocht.

Er zullen Bonussen gegeven worden,

Die op den Dag der Verkooping genoemd zullen worden.

Vergeet niet! Den Dag voor de Riversdalesche Jaarlijksche Wolmarkt, 24 Oct. 1882.

L. H. MEURANT, } Gez.
G. W. STEYTLER, } Curatoren.

De Heer W. MORKEL, Afslager.

BLOEM VAN ZWAVEL! BLOEM VAN ZWAVEL!

WILSON & GLYNN

HEBBEN nu ontvangen hunnen nieuwen voorraad voor het saizoen van

BRANDRUM'S BLOEM VAN ZWAVEL

in VAATJES van 100 lb. en VATEN van 200 lb.

GOEDKOOP TE VERKRIJGEN,

PAKHUIZEN, STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

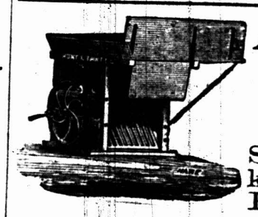

AAN KORENBOEREN.

STOOM EN PAARDENKRACHT DORSCHMACHINES

Speciaal vervaardigd voor Zuid Afrikaansche Plaatsen. Te koop aan het Pakhuis van den Ondergeteekende

R. KEARNS, INGENIEUR & INVOERDER,

8, KERKPLEIN, KAAPSTAD.

Aan Bouwmeesters!

TENDERS WORDEN GEVRAAGD

VOOR HET

BOUWEN

VAN

EEN NIEUWE NED. GEREF. KERK,

TE KIMBERLEY,

EN zullen worden ontvangen tot om 12 uur, op den 10den NOVEMBER E.K. Plans en Specificaties liggen ter inzage bij den ARCHITECT, Main Straat, Kimberley. De Bouwcommissie verbindt zich niet de Laagste of eenige Tender aan te nemen.

T. CLARIDGE, ARCHITECT.

Kimberley, 9 October 1882.

GRAVEN! GRAVEN!! GRAVEN!!!

DE ONDERGETEEKENDEN ONTSCHEPEN THANS:

GRAVEN, zooals Diamond, Shamrock & Vineyard.
SCHOPPEN, met ronde en vierkanten punten, en MESTVORKEN.
Bovengemelde worden gedurende het ontschepen tegen verminderde prijzen aangeboden.
LEDIKANTEN, ASSEN, VEEREN, VERF en OLIEWAREN.
Gebroeders MANDER'S BEROEMDE VERNISSEN.
Galvanisch DAKIJZER, VORSTEN, GOTEN, PIJPEN en toebehooren.
HEININGDRAAD, alle soorten met toebehooren.
IJZER, Staaf en Bos in Scrap en Staffordshire.

ALSOOK:

Wintergoederen, Dekens, Flanel, Tabberdsgoed, Sjaals en Klaargemaakte Kleederen.

IJZEREN BRANDKASTEN, eene groote verscheidenheid tegen zeer lage prijzen.
ALGEMEENE IJZER en MANCHESTER GOEDEREN, altijd voorhanden bij

L. H. TWENTYMAN & CO.

EQUITABLE

Brandassurantie en Trustmaatschappij

OPGERIGT 1 OCTOBER 1844.

Kapitaal—Ingeschreven	£25,000
Kapitaal—Gestort	5,000
Kapitaal—Gestort, Opgeloopen en Belegd...	40,000
Verliezen, uitbetaald aan Houders van Polissen	£90,000

DIRECTIE.

De Wel-Edele Heeren
SAUL SOLOMON, L.W.V., Voorzitter.

J. A. ROBERTSON. | H. K. TREDGOLD.
J. L. M. BROWN. | L. P. CAUVIN.
W. G. ANDERSON. | R. H. ARDERNE.
J. A. REID. | W. MARSH.

AUDITEUREN.

De Heeren
E. VAN STAVEREN en E. G. ASPELING.

Afdeeling Brand.

Voor het verzekeren van Onroerende en Roerende Goederen tegen Schade of Verlies door Brand. Risikos worden aangenomen tegen de laagste tarieven, en voorstellen onmiddelijk overwogen en beslist.

Afdeeling Trust.

Voor het Administreren en Beheeren van Boedels en andere Panden, als Executeuren, Curatoren, Administrateurs, Voogden of Agenten. Voorwaarden liberaal.—Speciale schikkingen zoo die verlangd worden.

Hoofdkantoor: St. Georgestraat, Kaapstad; Kantooruren: 9 v.m. tot 4 n.m.

Agenturen door de geheele Kolonie heen en in den Vrijstaat.

Westelijke Provincie Bank.

PAARL.

Nominaal Kapitaal, ...	£50,000
Opbetaald Kapitaal, ...	30,000
Reservefonds, ...	26,000

DIRECTEUREN

De WelEd. Heer J. J. PROCTOR, L.W.V. Voorz.
— T. ROOS, Sr.
— JACS. P. THERON.
— I. J. DU PLESSIS, C.zn.
— JAN D. BOSMAN.
— J. H. ENSLIN, A.zn.
— CONSTANT WAHL, JR.
— M. C. V. THOM.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.zn.

Malmesbury Tak.
B. WETHMAR, Bestuurder.

Montagu Tak.
P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschap te Kaapstad.
DE KAAP DE GOEDE HOOP BANK (BEPERKT)

De Bank geeft renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde wissels en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen op Dingsdags en Vrijdags te 10 v.m. om over disconto te beslissen.

B. P. DU PLESSIS, Jr., Kassier.

De Paarlsche Bank

PAARL.

OPGERIGT SEPT. 1852.

Nominaal Kapitaal	£41,430
Opbetaald Kapitaal	13,810
Reservefonds	11,310

DIRECTEUREN:

Wel-Ed Heer P. C. LE ROUX, Voorzitter.
„ „ O. T. DE VILLIERS.
„ „ P. R. RETIEF.
„ „ F. J. HUGO, P.zn.
„ „ P. J. MALHERBE, G.zn.
„ „ A. J. MARAIS, J.zn.
„ „ SEB. V. VAN NIEKERK
„ „ J. A. BERNHARDI.
„ „ J. J. MINNAAR, SENR.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita, het tarief te worden vernomen ten haren kantore.

De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure om over Applicaties voor Disconto te beslissen.

AGENT, KAAPSTAD:
Zuid Afrikaansche Bank.
J. J. F. LE ROUX, Kassier.

UNION BANK,

ST. GEORGESTRAAT, KAAPSTAD.

(GEVESTIGD IN 1847)

DEZE Bank staat Renten toe tegen 3 percent per jaar op de Vlottende Balansen der differente Inleggers van niet minder dan £100 in elke maand, en op Vaste Deposita tegen een tarief, dat bij aanvraag te vernemen is.

De Bank diskonteert dagelijks geapprobeerd papier, koopt en verkoopt Buitenlandsche Traites en Wisselbrieven, geeft Voorschotten op Verschepingen van Producten, reikt Kredietbrieven uit voor het verkoopen van ladingen, enz., en doet alle soorten van Bankierswerk.

AGENTEN TE LONDEN:
ALLIANCE BANK, LOTHBURY.
ALEXANDER BROWN, Kassier.

DE PAARLSCHE

Brand Assurantie en Trustmaatschappij

Westelijke Provincie Bank Gebouw.

Opgerigt den 1sten October 1873.

KAPITAAL £40000.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele heer J. J. ALBERTIJN, Voorzitter.
De Wel-Edele heeren

J J ALBERTIJN, | I A J ROOS,
E G RETIEF, | B P DU PLESSIS,
D G HORAK, | J F MARAIS,
D MARAIS, A P zn, | F. A. HERBST.

BRANDDEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polissen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUSTDEPARTEMENT.

Voor de Administratie en bereddering van Boedels en ander eigendom, als Executeuren, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten, op de liberaalste voorwaarden.

Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor bezigheden.

J. J. DE VILLIERS,
Secretaris.

Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappy.

OPGERIGT DEN 31 MAART 1876

Kapitaal £20,000.

TOT het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN

De Wel-Ed. hr. E. LANDSBERG, Voorzitter
„ „ L. P. CAUVIN,
„ „ F. PORTER.
„ „ M. S. VAN DER BIJL.
„ „ H. M. ARDERNE.
„ „ W. J. VAN DE VEN.
„ „ W. M. M. FARMER, L.W.V.

AUDITEUREN.

De Wel-Ed. Heer J. C. HOFMEYR.
„ „ D. P. KRYNAUW.

Personen die verlangend zyn hen aantestellen zullen gelieven hen te benoemen en aantestellen als "*Het Collegie van Directeuren van de Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappy.*"

De Insolvente Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappy verantwoordelyk zal zyn.

De Directeuren komen elken Donderdag byeen om 11 Ure, tot het vertigten van bezigheden.

Kantoor.—Kamer Gebouwen, 3, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

Westelijke Provincie Spoorweg.

TIJDTAFEL VAN AF 8 MEI 1882.

BEAUFORT-WESTSCHE HOOFDLIJN.

HEEN. STATIONS	1 Via Stellenbosch.	2 Via Kraaifontein	3 Via Stellenbosch.
Vertrek van	a. m.	p. m.	p. m.
Kaapstad	8 0	12 30	3 45
Papendorp	8 4	12 35	3
Zoutrivier	8 7	12 42	3 52
Durbanweg	8 33	1 18	4 18
Kuilsrivier	8 42	...	4 29
Eersterivier	8 56	...	4 43
Lynedoch	9 6	...	4 53
Vredenburg	9 11	...	5 0
Bosman's Crossing	a	..	a
Stellenbosch	9 29	..	5 13
Kraaifontein	..	1 46	...
Muldersvlei Juntion	9 43	...	5 32
Klapmuts	9 55	2 28	5 53
Paarl	10 20	2 50	6 20
Ladygreybrug	10 32	3 12	6 33
Wellington	11 2	3 50	7 5
Hermon	11 48	4 42	7 53
	p. m.	...	...
Piketbergweg	12 22	5 20	8 30
Tulbaghweg	12 45	5 42	8 52
Ceresweg	1 27	6 23	9 32
Breederivier	1 55	6 54	10 2
Goudiniweg	2 25	7 26	10 34
Aankomst Worcester	2 50	8 0	11 0
	..	...	a. m.
Vertrek do.	3 10	...	12 5
Hexrivier	3 56	...	12 51
Hexrivier Oost	4 32	...	1 36
Aankomst Montaguweg	7 0	...	4 6
Vertrek do.	7 40	...	5 30
Constabel	8 47	...	6 37
Aankst. Matjesfontein	9 55	...	7 45
Vertrek do.	10 0	...	7 50
Buffelsrivier	11 10	...	9 0
	a. m.	...	...
Aankomst Grootfontien	12 30	..	10 25
Vertrek do.	12 50	...	10 40
			p. m.
Prins Albertweg	2 45	...	12 25
Fraserburgweg	4 35	...	2 10
Uitkijk	5 0	...	2 35
Letjesbosch	6 0	...	3 35
Aank. Beaufort West	7 30	...	5 15

TERUG.	1 Via Kraaifontein.	2 Via Stellenbosch.	3 Via Kraaifontein.	4 Via Stellenbosch
Vertrek Beaufort	a. m. 8 0	...	...	p. m. 6 0
Letjesbosch	9 20	...	...	7 28
Uitkijk	10 15	...	...	8 15
Fraserburgweg	10 50	...	...	8 50
	p. m.	...	...	
Prins Albertweg	12 20	...	...	10 25
				a. m.
Aank. Grootfontein	2 10	...	...	12 5
Vertrek do.	2 30	...	...	12 30
Buffelsrivier	3 45	...	...	1 45
Aank. Matjesfontein	5 5	...	...	3 5
Vertrek do.	5 10	...	...	3 10
Constabel	6 30	...	...	4 32
Aank. Montaguweg	7 30	...	...	5 30
Vertrek	8 15	...	...	6 20
Hexrivier Oost	10 55	...	...	9 5
Hexrivier	11 17	...	...	9 27
	a. m.	...	...	...
Aank. Worcester	12 5	...	a. m.	10 15
Vertrek do.	12 30	...	7 0	10 35
Goudiniweg	1 2	...	7 32	11 3
Breederivier	1 34	...	8 4	11 30
Ceresweg	2 8	...	8 40	11 59
	..		..	p. m.
Tulbaghweg	2 42	.	9 18	12 40
Piketbergweg	3	...	9 38	12 57
Hermon	3 36	...	10 14	1 31
Wellington	4 35	a. m. 6 10	11 10	2 25
Ladygreybrug	...	6 33	11 33	2 44
Paarl	5 13	6 46	11 45	2 55
	...	...	p. m.	..
Klapmuts	...	7 14	12 13	3 20
Muldersvlei Junct.	...	7 24	...	3 30
Kraaifontein	...	...	12 50	..
Stellenbosch	...	7 46	...	3 53
Bosman's Crossing	...	a	...	a
Vredenburg	...	7 56	...	4 3
Lynedoch	...	8 1	...	4 8
Eersterivier	...	8 10	...	4 18
Kuilsrivier	...	8 24	...	4 30
Durbanweg	...	8 33	1 20	4 38
Zoutrivier	...	9 1	1 57	5 5
Papendorp	...	9 5	2 0	5 8
Aank. Kaapstad	7 59	10 2 5		5 13

MALMESBURY TAKLIJN.

HEEN	a. m.	p. m.
Vertrek van Durbanweg	8 40	4 50
„ „ Kraaifontein	9 12	5 20
„ „ Klipheuvel	9 48	5 53
„ „ Kalabaskraal	10 23	6 28
„ „ Amoskuil	a	...
„ „ Abbotsdale	a	...
Aankomst te Malmesbury	10 55	7 0

TERUG.	a. m.	p. m.
Vertrek van Malmesbury	6 0	2 0
„ Abbotsdale	a	...
„ Amoskuil	a	...
„ Kalabaskraal	6 38	2 37
„ Klipheuvel	7 13	3 11
„ Kraaifontein	7 53	3 50
Aankomst Durbanweg	8 15	4 10

LET WEL.—Waar de letter *a* voorkomt tegenover een Station, houdt de trein alleen op als er passagiers in of uit den trein willen gaan.

De passagiers naar of van Malmesbury moeten aan de Durbanweg Junctie van trein verwisselen.

Isaac Horak de Villiers,

Prokureur, Notaris Publiek, Conveyancer Gezworen Translateur bij 't Hoog Geregtshof.
Kantoor:—St. George's Kamers, St. Georgesstraat, Kaapstad.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL,

Vendu-Afslager en Algemeen Agent.

Kantoor: Westelijke Provincie Bankgebouwen Montagu.

Gedrukt bij Hofmeyr en Reyter, No. 11 Kasteelstraat Kaapstad.

EMIGRATIE NA AR DE TRANSVAAL.

De volgende stukken zijn wel der kennisneming waard van allen die er aan denken om naar de Transvaal te verhuizen:—

Kalkbaai, 16 October 1882.

Aan den Editeur van de Zuid Afrikaan en Volksvriend.

Mijnheer,—Ingesloten vindt gij een brief van ZHEdele Generaal Joubert aan mij gerigt, waarin hij mij met betrekking tot emigratie van hier naar de Transvaal inlichting geeft. ZHEdele heeft mij goedgunstig veroorloofd den brief te publiceeren, en daar dezelve voor velen van nut kan zijn, zult gij wel zoo goed zijn het stuk in uwe correspondentie kolommen op te nemen.

Dit doende zult gij grootelijks verpligten,

Den Uwe,

H. A. AURET.

Den Wel Edelen heer H. A. Auret, Kalkbaai.

Wel Edele Heer,—Ofschoon mijne vele werkzaamheden en ook het gedurig rondreizen mij dikwijls beletten of geen tijd laten om op elken brief die aan mij gerigt wordt een volledig antwoord te geven, kan ik mij ditmaal niet onthouden van te antwoorden op uw geëerd schrijven van 28 Augustus ll., zoo even door mij ontvangen.

Het onderwerp, waarover UEd. schrijft, is voor mij zeer belangrijk, en ik kan gerust zeggen dat het ook belangrijk is voor ons nog zeer dun bewoond en onbevolkt land. Inwoners, kan de Transvaal, of liever onze Zuid Afrikaansche Republiek, nog duizenden meer althans dragen en herbergen; maar het komt vooral aan op de soort van mannen die naar het land moeten en willen overkomen.

Twee soorten van menschen zouden voor het land goed wezen en kan het land nog veel dragen. Echter komen er ook menschen heen die zich zeer teleurgesteld bevinden, wanneer zij in dit land komen, en het zou beter voor het land wezen dat zulke menschen liever niet hier heen kwamen.

Mannen die het land noodig heeft en die hier welkom zullen zijn en die niet teleurgesteld zullen worden, zijn dezulken, die, alhoewel arm en geen vast eigendom in de kolonie bezittende, nogthans eerlijk zijn en van hunnen handenarbeid leven willen, en die niet te lui zijn, of voor wien het geen schande is om, zoo als wij boeren, met de handen te werken voor hun bestaan aan een eerlijk beroep of aan de boerderij. Voor zulke menschen uit ons Afrikaansche volk is er nog ruim plaats in onze Republiek; ook voor zulken die niet noodig hebben als bijwoners en daglooners te komen, maar die met hunne familie om ruimte en vrijheid dit land tot hun vaderland willen maken en niet om fortuinzucht of winstbejag hierheen komen willen, maar die bemiddeld met hun geld in den zak kunnen komen om bebouwde plaatsen te koopen tegen 5 tot 15 shillings per acre, of een onbebouwde plaats tegen 1s. 6d tot 10 shillings per acre. Voor dezulken is hier nog ruim plaats, en zij die zoo komen willen om hun lot onder ons te werpen en zuur en zoet met ons te deelen, met den uitroep: "Afrika voor de ware zonen en Afrikanen," die, zeg ik, zijn welkom, en ik roep hun toe: Komt! nu is het nog tijd om te kunnen komen.

Maar nu zou ik willen raad geven om al deze menschen voor teleurstelling te bewaren, en die raad is: Laat er twee commités gekozen worden—één in de Kaap Kolonie om de regte mannen als immigranten aan te raden en voort te helpen, en één commité in de Zuid Afrikaansche Republiek, om zoodanige immigranten te ontvangen, te raden, hun aanwijzing te doen, en, indien noodig, te helpen, zoodat zij niet vallen in de handen van de jingo-fortuinzoekers. Onder deze bepaling zou er weinig kans wezen voor bedriegers om van de immigranten hun prooi te maken; ook zou men dan gevrijwaard wezen tegen teleurstelling, te meer wanneer het commité in de Kaap Kolonie gedeeltelijk bestaat uit mannen, die reeds de Republiek hebben bezocht en met hare hoedanigheden bekend zijn, en, zoodoende des te beter zullen kunnen oordeelen over de personen die zich aanmelden om naar dit land te komen.

Ik vertrouw nu, door dezen mijnen brief eenigzints voldaan te hebben aan uw verzoek in uwen brief vervat. Wenscht UEd. van dit mijn schrijven gebruik te maken, dan is zulks UEd. toegestaan; ook kunt UEd., zulks verkiezende, dezen brief doen publiceeren. Ik noem mij

UEds. dienstw. dienaar en vriend,

P. J. JOUBERT.

P.S. Er zijn nog vele plaatsen die geheel onbewoond en onbebouwd zijn. Komen menschen om zulken grond te bewonen en te bebouwen, dan is, waar zulks niet geheel zonder huur is, in vele gevallen de huur zeer laag. Erven op dorpen hier zijn gewoonlijk 150 yards lang bij 50 breed; daarvoor zijn de prijzen verschillend, al naar het dorp waarin zij gelegen zijn. Onbebouwde erven te Marthinus Wesselstroom zijn van £10 tot £100, te Pretoria van £20 tot £400, te Utrecht van £15 tot £700 en te Potchefstroom van £20 tot £300, enz., enz. Te Marthinus Wesselstroom zijn meer dan 30 erven onder zeer geringe huur te krijgen voor twintig of meer jaren; ook plaatsen zijn zoo te huur.

P. J. J.

ZUUR EN ZOET.

(Ingezonden.)

Het kabelgram heeft velen ontsteld; wij zijn dood gerust. Het denkbeeld van Lord Kimberley om de naturellen te wapenen tegen "wettelooze" boeren is niets nieuws voor hen, die eenigzins op de hoogte der politiek van Engeland zijn. Dat wapenen, zij het dan ook slinksgewijze, is al jaren lang aan den gang. Waaraan hebben wij al onze oorlogen in Zuid Afrika, gedurende de laatste 30 jaren te danken? Is het niet daaraan dat de Kafferstammen door gewetenloze smokkelaars van vuurwapenen zijn voorzien? Waren artt. 3 en 6 van de Conventie van Zandrivier d.d. 16 Januarij 1852 en artt. 2 en 8 van de Conventie van Aliwal (Bloemfontein?) d.d. 23 Februarij 1854 door Engeland slechts nagekomen, dan zou er nu geen sprake meer behoeven te zijn van naturellen te wapenen tegen "wettelooze" boeren. En wie hebben er eigenlijk het meest door geleden, zijn het niet juist de beschermelingen van Exeter Hall? Hebben de Kaffers geweren, dan zijn zij sterk en dan willen zij vechten; al is het ook niet juist tegen "wettelooze" boeren; daarvan kan Isandula o.a. getuigen.

* * *

Niet nieuw is het denkbeeld des Edelen Lords. Slaat men de geschiedenis van den Noord Amerikaanschen Vrijheidsoorlog op, dan vindt men dat al eene eeuw geleden den Amerikaanschen roodhuiden "kopvelgeld" betaald werd. Zal ook een Luipaard veranderen van vlekken?

De Jingos zijn natuurlijk in de wolken; en wie weet hoeveel duizenden roers er reeds ontboden zijn op speculatie. Zij moeten onthouden dat eene wrekende Geregtigheid waakt over het met bloed en tranen gekochte erf der verdrukte *Dutchmen*. Heeft de vrijheidskamp der Transvalers hen dan nog niet geleerd dat er Eén is, die regt doet.

Den Red. der *Z. A.* zij geluk gewenscht met zulke correspondenten als "Vrijstater." Die man schrijft gezond. Het is een juweeltje van een brief en ademt juist den geest van den endubbelhartigen Afrikaander, die *weet* wat hij wil, en die het ook *zegt*.

* * *

Het zou niet te verwonderen zijn als Frankrijk en Engeland aan de eene en Rusland aan de andere zijde het oude spreekwoord gingen vervullen:

"Als twee honden vechten om een been,
Loopt een derde er meê heen."

Dit, zegt Piet, is zijn gedachte van den Egyptischen oorlog. Men behoeft geen profeet te wezen om zoo iets te denken, Piet!

* * *

Het schijnt of de zaken in Basutoland er maar niet op verbeteren, nu Masupha eenmaal weet dat de generaal hem niet zal bevechten! De *vigour*-of liever de Jingo-partij wrijft zich al de handen. Ja, wat er nog van die Basutokwestie uitbroeijen moet, weet ik niet; misschien kan de heer Sauer het ons wel zeggen. ZEd. moet toch nu al goed op de hoogte van zaken zijn.

Wel, wel, wie had dat gedacht van Ds. Neethling! Het spijt me van den man. Stellenbosch levert in den laatsten tijd heel wat op. Dan is het een professor die de wijnboeren oproerig maakt, dan is het een predikant die ons volk op de Ringsvergadering beschuldigt van "tegen de zending te zijn omdat zij weer slaven willen houden." Neen, niet tegen de zending, maar tegen het vermorsen van zuur verdiend geld om den kleurlingen *Engelsch* te leeren, terwijl de boerenkinderen naauwelijks zoo veel onderwijs genieten om in hun eigen moedertaal voor de aanneming bekwaam gemaakt te worden. Sommige sprekers hebben Ds. N. mooi op zijn plek gezet. Goed zoo!—Ook Ds. W. P. de Villiers heeft eer van zijn brief in de "*Christen*." Waarom stil blijven?

* * *

ALLERLEI.

Pif wil aanschellen bij Paf, doch deze staat voor 't open raam en zegt:

"Ik ben niet thuis!"

Pif. Dat zie ik! Laat me maar opendoen asjeblieft.

Paf. Ik-zeg-je-dat-ik-niet thuis ben!! Geloof je me niet?... Laatst moest ik je meid wel gelooven, dat jij niet thuis was, hoewel ik je hoed en jas en je stok in de gang het tegendeel zag verkondigen!...

* * *

Juffer schelt eens, nog eens en eindelijk voor de derde maal.

Nu komt de dienstbode toch.

"Maar Mietje, waarom kom je niet, wanneer ik schel?"

"O, Juffer! ik verzeker u, dat ik het eerst de derde maal gehoord heb."

* * *

Een pas in de residentie gevestigd attaché van een gezantschap op een soirée. Ik verveel me ontzettend, mijnheer! en u?

— Ik ook, mijnheer!

— Zullen we dan maar stilletjes verdwijnen?

— Dat gaat voor mij niet: ik ben de gastheer!

HERDERLIJKE BRIEF.

AAN DE TWEE GEMEENTEN TE CALVINIA, VAN DEN RING VAN CLANWILLIAM.

Geliefde Broeders en Zusters in den Heere Jezus Christus.

Het was ons eene zaak van groote vreugde toen uw Leeraar en Consulent en uwe afgevaardigden ons het berigt mededeelden dat gij van weerszijde te Calvinia zoo na tot elkander zijt gekomen, dat wij het vertrouwen mogen koesteren, dat bij eene volgende Ringsvergadering wij den Predikant en afgevaardigde van de vereenigde gemeente in ons midden zullen welkom heeten.

Wij begrijpen dat uit den aard der zaak er niet weinige moeijelijkheden waren die uit den weg moesten worden geruimd, eer de zaak der Hereeniging zoo ver kon zijn gevorderd als thans het geval is. Daarom danken wij den God des Vredes, dat het Hem heeft behaagd, gelijk ons is betuigd, zoo zigten tastbaar in uwe harten te werken, dat al de moeijelijkheden tot op éene na uit den weg zijn geruimd. Die ééne moeijelijkheid is, zooals gij weet, de schikking omtrent de zitplaatsen. Deze zaak brengt altijd bezwaren met zich; hoeveel te meer waar twee Gemeenten weer ineen moeten smelten.

Derhalve raden wij u met liefde en ernst aan, op dit punt alle toegeeflijkheid aan elkander te bewijzen. Eerst als gij dit hebt gadaan, hebt gij TEN VOLLE de proef doorgestaan of de begeerte tot hereeniging, door u beiden uitgesproken, uit de diepte van uw hart is voortgekomen.

Niet dat wij twijfelen of deze begeerte opregt was; immers de Heere die in u wrocht, maakte die begeerte zoo magtig dat zij in staat was moeijelijkheden uit den weg te ruimen, waaromtrent velen onder u gedacht hadden: Wij komen ze nooit te boven.

Wie had bij den aanvang der onderhandelingen voor de hereeniging durven voorspellen dat de beide gemeenten, op zulk eene aandoenlijke wijze als ons werd verhaald, elkander de hand zouden geven in de oude Kerk op Maandag avond, den 2den October.

Waarlijk, "God heeft groote dingen onder u gedaan!" "*Dies zijn wij verblijd.*" Wat geschied is, is ons een waarborg dat de zaak der hereeniging binnen kort haar beslag zal nemen. Wij zeggen dit met te meer vrijmoedigheid omdat de dubbele Commissie over de aangelegenheid der zitplaatsen tot een *eenparig* besluit in deze zaak is gekomen.

Het spreekt van zelf dat, welk besluit op dit punt ook mogt zijn genomen, het altijd van bezwaren zou zijn omgeven. Het komt ons echter voor dat de aanbeveling van de Commissie, om redenen ons genoemd, de minste bezwaren met zich brengt. Vergeet ook niet dat elke voorgestelde schikking slechts van een tijdelijken aard is; want zooals gij weet, is het oude Kerkgebouw ten eenemale te klein voor de gansche gemeente, en moet de kerkraad der vereenigde gemeente zoo spoedig mogelijk meer ruimte voor zitplaatsen maken, hetzij door vergrooting der oude Kerk of aanbouwen eener nieuwe.

Wij hebben niet noodig u te zeggen dat onze Synode rekent op de hereeniging der beide gemeenten.

Toen in haar voorlaatste vergadering om de stichting eener tweede gemeente werd gevraagd, is aan de Synode verzekerd dat bij de eerste gunstige gelegenheid de poging tot hereeniging zou worden aangewend.

En al was deze verzekering niet geschied, de gansche Kerk zal zich er over verblijden en God er voor danken dat de breuke, die voor een korten tijd onder u heeft bestaan, thans ook onder u is geheeld zooals vroeger te Hanover en Aliwal Noord is geschied.

Eendragt maakt magt!

God geve u weldra eenen man naar Zijn hart tot Herder en Leeraar. Wij achten de gemeente te Calvinia als een der gewigtigste gemeenten, niet alleen van onzen Ring maar ook van onze Kerk, en willen ten besluite de bede tot onzen God uitstorten, dat het Hem moge behagen, dat gij weldra als hereenigde gemeente op waardige wijze de roeping vervullen moogt waartoe Hij u aan onze grenzen geroepen heeft. Wij zullen naar de wijsheid die God ons geeft uwe afgevaardigden de gevraagde instructies geven om de zaak der vereeniging formeel haar beslag te doen nemen, en bevelen hen in dezen arbeid aan uwe liefde en vertrouwen.

Wij bevelen u, geliefde Broeders en Zusters, Gode en den Woorde Zijner genade aan; draagt elkander in liefde; leeft in vrede, en de God des Vredes zal met u zijn, en met uwe kinderen en kindskinderen na u, tot in verre geslachten.

Wij noemen ons met hartelijke heilbede,

Uwe Dienaars en Broeders in den Heere Jezus Christus,

(Get.) J. N. VLOK, Praeses,
P. C. D. FAURE, Scriba.

Clanwilliam, 10 Oct. 1882.

ORANJE VRIJSTAAT.

De *Express* heeft een artikel over Lord Kimberley's telegram in zake de ammunitie die men aan kafferhoofden ter bescherming tegen de "Boers" zou kunnen verschaffen, wat de zaak in een nieuw daglicht stelt. Onze tijdgenoot wijst er namelijk op dat de Regering op aanzoek der Engelschen had aangedrongen op het maken van strengere bepalingen omtrent den uitvoer van krijgsbehoeften, dat hij, *Express*, toen opgemerkt had dat er een niet onaardige handel in die artikelen van uit Kimberley werd gedreven, maar dat de Volksraad naar den zin der Regering gehandeld had. Daar had men geen ongelijk in gehad, maar waar leek het naar dat de Engelsche Regering een uitvoer dien zij in den Vrijstaat wilde doen tegengaan, te Kimberley niet slechts toeliet, maar zelfs begunstigde? De heele zaak kwam daarop neder dat Lord Kimberley de oude politiek van den heer Southey, om zwarten tegen blanken te wapenen, met middelen voortzette nog een beetje gemeener dan die er ooit te voren waren aangewend. —Hetzelfde blad raadt de Vrijstaatsche overheden aan de Basuto-grenzen om zich in al wat er tusschen de Kaapsche Regering en de Basuto's geschiedt onzijdig te houden, zijnde er alle kans dat de Basuto's weldra even vrij zullen zijn als voordat zij door Sir Phil. Wodehouse bij Britsch Z. Afrika waren ingelijfd.

De berigten uit Jagersfontein zijn eenigzins opwekkelijker dan vroeger. Niet dat er veel werd uitgerigt, maar men deed goede vondsten, en men overtuigde hen die naar de plek waren gekomen in het denkbeeld dat zij niets anders dan een kolossale fopperij zouden vinden, dat er toch regtig wat te vinden was. Uitvoerige berigten vindt men in de bladen omtrent de manier waarop een I. D. B. uitgevonden is, en bij die gelegenheid wordt er opgemerkt dat het gebruik van dienders als tolken, een vak waar zij niet op de hoogte van zijn, in den regel slecht werkt.

De pokken trokken de aandacht te Bloemfontein, Jacobsdal en elders, en te Jacobsdal is eene vergadering over de zaak gehouden waar een der aanwezigen witte uijen als het beste middel tegen de ziekte aanprees. Het weder te Bloemfontein is bestendig en regen zeer noodig. De heer Totz wordt niet beter.—De heer Rhodes, M.L.A., is op zijn terugreis naar Kimberley door Bloemfontein gekomen, zoodat het werk der Commissie in Basutoland ten einde blijkt te zijn.

Z. A. REPUBLIEK.

De laatst ontvangen nommers van de *Volksstem* (tot 7 ll.) bevatten niet veel belangrijks in het vaak van inleidingsartikelen: slechts een opwekking aan de Regering om tegen de aanstaande verkiezingen voor behoorlijke registratie van kiezers te zorgen, en het berigt dat zekere ledigstaande huizen in het midden der stad, zoo als het gebouw der Jockey Club, door Kaffers als "gemakhuizen" gebezigd worden, iets wat naar het oordeel van onzen tijdgenoot de stad evenmin gezonder als geuriger maakt. Daarentegen zijn er belangrijke berigten over Naturellenzaken. Het was onwaar dat er berigt was gekomen omtrent Mapoch dat hij vechten zou als men zijn land ging afbakenen, maar dat Mampoer nog leefde, met dezen en genen aan het vechten was, en het er op gezet had om Secocoenie's plaats als groot-opperhoofd in te nemen, dat scheen geen ongegrond gerucht te zijn, schoon de Regering er nog geen berigt over had. Eén van Moshette's vrijwilligers, Breidenbach geheeten en pas uit Pretoria aangekomen, was aan wonden bezweken die hij bekomen had door een van Montsioa's forten te naderen dat men onbezet waande; maar de vrijwilligers hadden nu forten bezet tot vlak bij Montsioa's plek, en deze, geloofde men, zou het weldra gewonnen moeten geven. Een niet onaardig voordeel was behaald, of stond behaald te worden, doordat een paar Kaffers die een boodschap van Bethell aan Montsioa moesten brengen, in een fort te land kwamen dat zij meenden door Montsioa's volk bezet te zijn schoon Moshette het reeds genomen had. Een hunner die zich verzette toen men hem greep werd doodgeschoten, en in zijn zak vond men een briefje inhoudende dat Bethell met twee vrachten ammunitie in aantogt was en een eskorte verlangde. Terstond stuurde Moshette een eskorte met roode banden om hun hoeden, zoo als Montsioa's volk draagt, en men vleide zich dat men op die wijze Bethell en zijn kruid en lood meester zou worden. Overigens zou Bethell zeer ordentelijk behandeld worden als hij zich niet te weer stelde. Uit Zoutpansberg eindelijk wordt gemeld dat het zeer nuttig zou zijn zoo de beide opperhoofden Molobaia en Matjaba, die op Regeringsbeambten hadden laten vuren, door de Regering gestraft werden, iets wat niet eens zoo moeijelijk was, want heel wat naburige Naturellen waren gereed om de Regering te helpen. Intusschen had, naar men sedert vernomen had, Molobaia om vergiffenis verzocht, en aangeboden 100 stuks vee als boete te geven.

Eenige belangrijke regtszaken, waaronder een appèl in die betwiste landzaak waar de Volksraad onlangs van bepaald had dat men ze op nieuw in behandeling mogt nemen, worden in de *Volksstem* vermeld, maar nog niet de uitspraken; en het is zaak voor ons om hierop te wachten. Het weder te Pretoria is geweest, eerst Zuid-Ooster met stof, daarna een donderbui met regen, maar niet genoeg, en eindelijk de warmte die men reeds lang vervelend had gevonden. De heer M. W. Vorster rigt aan de *Volksstem* een vrij scherpen brief omtrent de houding die zij in de zaak der verkiezing van den President aanneemt, zijnde gemelde heer een sterk voorstander van de verkiezing van Hoofdregter Kotzé. Te Rustenburg heeft een tak van den Afrikaander Bond besloten dat men onverwijld maatregelen tot het kiezen van een hoofdbestuur van den Bond moest nemen. Te Ermelo was de Commissie werkzaam die het distrikt zou afbakenen, en meende men dat de heer J. O. H. Sluiter er Landdrost worden zou.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.

INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEEISCHT WORDEN.—RED.]

Den brief van "een der krummeltjes" achten wij niet plaatsbaar, voorsl daar hij niet met den naam van den schrijver onderteekend is. Een anderen van denzelfden, ons later ter hand gekomen en meerendeels de vraag betreffende of de "krummeltjes" al dan niet door Ds. Du Toit geschreven waren, zouden wij eerder kunnen plaatsen, schoon wij waarlijk niet inzien wat het publiek voor belang er bij heeft om te vernemen dat het Krummeltje te goede oogen heeft om een bril te dragen, en andere dergelijke bijzonderheden.

SLECHTE RAAD IS GOEDKOOP.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Als "Wijnboers Zoon," de schrijver van "een stem uit Ceres," met zijn waren naam voor den dag wil komen, zal hij beantwoord worden in een schrijven met den naam onderteekend; zoo niet is zijn schrijven beneden kritiek. W.

"AS IT SHOULD BE."

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Zoo luidt het opschrift van een berigt in *The Daily News*, een nieuw bladje dat in de hoofdstad van den Hollandschen (?) Oranje Vrijstaat puur in de Engelsche taal uitgegeven wordt. Uitgegeven door—wonderen houden nooit op!—de Oranje Vrijstaatsche Nieuwsbladmaatschappij!!

Is *dat*: "As it should be"? Neen dat niet; wat anders is: "As it should be," namelijk dat er niet alleen Engelsch gepreekt wordt in de Ned. Ger. Kerk te Bloemfontein; maar dat Ds. Morgan nu ook al zijn Engelschen dienst en kansel ruilt met den Wesleyaanschen predikant Hurt.—Calvyn! wat wordt er nu van de predestinatieleer, waarop de Ger. Kerk roem draagt, en welke leer door Wesley en de zijnen een "duivelsche" leer genoemd wordt? *Dat* is: "As it should be," zegt de Bloemfonteinsche *Daily News*! Een groot licht, die *Daily News*! Wie is er redakteur van, toch niet..... ? *Is that as it should be?*

QUESTOR.

PROFESSOR HOFMEYR.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Professor Hofmeyr is verkeerd om den wijnboer aan te raden zijn wijngaard uit te roeijen. Immers het matig gebruik van wijn is nergens in den Bijbel verboden, zelf heeft onze Verlosser het gebruik van wijn bij het Nachtmaal ingesteld, doch ik ben daarom blijde dat de Professor tracht de jongelieden, die zich voor het leeraarsambt voorbereiden, te bewegen zich van den sterken drank te onthouden. Gedurende mijn leeftijd, ken ik reeds 7 predikanten van de Gereformeerde Kerk, die zich aan het onmatig gebruik van sterken drank hadden overgegeven en die nooit tot verhaal zijn gekomen; vier van hun zijn reeds overleden—de anders zijn uit hunne posten gezet. Ik ken eenigen private lieden, die dronkaards waren, maar door zich te voegen bij de matigheidsgenootschappen tot verhaal zijn gekomen, doch een leeraar van Godswoord, *komt zelden tot verhaal*—hoe komt dat? omdat hij zondigt tegen beter weten. Hij weet en hij moet het verkondigen dat geene dronkaards het hemelrijk Gods zullen beërven. Geen wonder dan dat de Heer zijne hand van hen aftrekt, wanneer zij ontrouwe dienaars zijn.

E. G. ASPELING.

Koude Bokkeveld, 10 October.

Aan den Redakteur van de "Zuid Afrikaan."

Mijnheer,—In uwe uitgave van 5 dezer zie ik een kort verhaal van een correspondent van Tulbagh, meldende dat men daar nog bevrijd is van de pokken. Ik ben zeer verblijd dat te hooren; tevens wensch ik hun van ganscher harte geluk met den band die tot stand is gebragt door het beurtelings prediken van de twee leeraren aldaar en de liefde waarmede zij worden bestuurd, en het is dan ook waard dat de Kruisvalleijers trachten zullen hun predikant het leven aangenaam te maken. Regt zoo! Maar wat mij verbaasd is met betrekking tot de voorstelling, die zoo als uw correspondent zegt, zonder lawaai of geschreeuw is afgeloopen, als of hij te verstaan wil geven dat het nooit van te voren is gebeurd. Het schijnt mij toe alsof de correspondent zichzelf er over verwonderde. Nu, de droevige tijding die ze hebben vernomen, dat onze gemeente Ds. Stegmann dwingt om te bedanken, is onwaar. Zeer mogelijk is correspondent niet voldoende ingelicht omtrent onzen leeraar en onze gemeente en met de gezondheid van Ds. Stegmann. Ik zou hem raden eerst te wachten tot dat hij behoorlijk ingelicht is, met betrekking tot de handelingen des Kerkeraads en van den leeraar, en dan te oordeelen; en als hij eerst er mede bekend is, kan het hem tot voorbeeld strekken.

WELKOM.

MURRAYSBURG *vs.* NOORDER PAARL.

Aan den Redakteur van de Zuid Afrikaan.

Noorder Paarl.

Mijnheer,—In uwe uitgave van 12 dezer spreekte zeker "ontevredene" zijne ontevredenheid op zeer onchristelijke wijze uit. Het spreekwoord zegt: "onderzoek eerst en beschuldig dan."

Men heeft mij verteld dat Ds. Louw van Murraysburg, met een vroeger beroep op hem uitgebragt, niet wetende of hij het al dan niet zou aannemen, twee brieven heeft geschreven, één bedankende, en één aannemende, de brieven beiden neevens elkander op zijne studeertafel plaatste, en toen zijne meid zond om één er van te posten, enz. Mijns inziens moeten Leeraren en Onderwijzers steeds, als de Levieten onder 't Oude Verbond, plaatsverwisselen, ten einde met goed gevolg te kunnen arbeiden (alle 5 of 7 jaar). Ontevredene hoopt niet te veel te hebben gezegd, na dat hij reeds veel te veel geregd had. Wat op aarde heeft het beroep van de N. P. gemeente en de aanname van Ds. Louw te doen met "het komt mij voor alsof die gemeente er op roemt dat zij verdeeld is." Ik daag een Socrates, Plato, Demosthenes en alle oude en hedendaagsche wijsgeeren uit de logica van ontevredene te volgen:—

De Leeraar van Murraysburg is te N. Paarl beroepen.
" " " " heeft dat beroep aangenomen. Gevolgelijk roemt de N. P. gemeente dat zij verdeeld is.

Of heeft ontevredene maar lust tot krantenschrijven?

TEVREDENE.

DS. STEYTLER EN HET Z. A. COLLEGE.

Aan den Redakteur.

Kaapstad, 18 October 1882.

Mijnheer!—In antwoord op het schrijven van den heer J. van der Tuuk, in uwe jongste uitgave verschenen, heb ik het volgende aan te merken.

Het is aan uwen Rapporteur te wijten, dat ik in het verslag van de werkzaamheden van den Kaapstadschen Ring voorgesteld werd als zeggende: "dat er noch aan het Hollandsch noch aan het Fransch gedaan werd in het Z. A. College." Ik ben er volkomen van bewust dat er aan beide talen heel wat tijd besteed wordt, zoo wel als aan het Duitsch. Wat ik gezegd heb was, dat ik meende op goede gronden te kunnen beweren dat er in bovengenoemde Inrigting, *evenveel* (indien niet *meer*) *aan* het Fransch gedaan werd als aan het Hollandsch- en dat te Stellenbosch een beter voorbeeld gezet wordt wat betreft de studie van de Holl. taal, daar ik uit het laatste rapport van het Gymnasium aldaar bemerkt heb dat van de meer dan 300 kweekelingen die die school bezoeken er slechts *één* was die geen Hollandsch leerde!

Ik vertrouw dat de tijd niet ver is wanneer hetzelfde van het Z. A. College zal kunnen berigt worden.

En door dat te zeggen wil ik geen blaam werpen op den heer van der Tuuk, maar op de *ouders* die het toelaten dat hunne kinderen eene taal als de Fransche (waarvan zelden of ooit gebruik gemaakt wordt in Zuid Afrika), *verkiezen* boven eene Taal als de Hollandsche, die in de toekomst voor hen even onmisbaar zal bevonden worden als de Engelsche.

Ik ben,

Uw toegenege,

A. STEYTLER, V.D.M.

DE EXPRESS.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Het was uit opregte belangstelling dat ik u onlangs verzocht een lettertje over de *Express* te plaatsen. Ik kon niet denken, dat ik de eer zou hebben een hoofdartikel, een "ijselijk" hoofdartikel tot antwoord te krijgen. *IJselijk* zeg ik, omdat ik niet raden kan waar de heer Redakteur van dat blad dan eigenlijk heen wil. Lees ik b.v. de volgende zinsnede in dat hoordartikel: "Wij hielden het er voor, en doen het nog, dat de kerk een bolwerk is in zake de taal en een stem, die tot nog toe niet heeft gefaald, wanneer (zoo als in de Kaapkolonie) de regerende magt geweigerd heeft om zelfs regtvaardigheid te doen; dat de zuiverheid der taal tot zoo ver bewaard is geblieven door het gebruik van den Bijbel en den invloed der Kerk, (*) *en dat er voldoende middelen zijn voor Engelsch onderwijs, zonder gebruikmaking van den kanseel der Staatskerk voor dat doel,*" dan roep ik uit: juist vriend! hier stemmen wij volmaakt overeen; doch waarom dat niet *dadelijk* gezegd toen er stemmen verheven werden tegen de Morgansche Anglomania? Waarom moest gij eerst *gedrongen* worden om die geloofsbeijdenis af te leggen. Hadt gij dat gedaan, dan waart gij u-zelf gelijk gebleven, en ik zou de laatste geweest zijn om u hard te vallen. Ofschoon wij elkaar nog nooit van aangezigt tot aangezigt gezien hebben, acht ik u toch hoog om uw rondborstig uitspreken in andere zaken. Mijn lof over uw houding in de Transvaalsche zaken, in de Jagersfonteinsche en andere zwendelarij, is geen ijdel getuit; ik ben uw vijand niet, maniief! maar integendeel, uw vriend; doch een vriend, die "u uw feilen toont."

Wat deedt gij? gij sloot uwe kolommen, gij smoordet de stem des publieks, en maaktet u met een enkel sub-leadertje van zulk eene levenskwestie af. Men zou haast denken, dat gij zelf een Engelschman of een verengelschte man zijt. Is dat zoo, dan hebt gij een moeijelijke rol te spelen; want de *Express* wordt toch ten regte of ten onregte voor het orgaan gehouden van de Hollandsche Afrikanen in den Vrijstaat. Gij behoort toch te weten, *wie* dat Holl. Afr. volk is, en hoe diep de beleediging, hun taal aangedaan, gevoeld wordt. Nu een kleine Engelsche klick tot zelfs in het binnenste heiligdom—het door uw genoemde "bolwerk"—indringt, om de taal des Lands en der Kerk smaadheid aan te doen, was het uw tijd van spreken geweest; te meer daar gij net zoo goed als ik weet, wat eigenlijk de toeleg is.

Zelfs in uw hoofdartikel, waaruit ik den aangehaalden volzin opschreef, blijft gij u-zelf niet gelijk, en zijt gij, om de een of andere reden, *onbeslist*. Om welke reden, past mij niet te onderzoeken; gij zult die zelf best weten. De man, die de opmerking maakte dat gij in dat hoofdartikel tracht "om water in de eene en vuur in de andere hand te dragen", sloeg de bal niet zoo ver mis. Neem mij niet kwalijk, maar uw artikel is dat van iemand, die op de horens van een dilemma zit: gij wilt de Hollandsche partij, de broodpartij, die gij vertegenwoordigt, *paaijen*, en de Engelsche kliek tevens *gelijk* geven. Kijk, vriend! dat is immers onmogelijk. En zegt men dan: "*visch* noch *vleesch*," dan wordt gij kwaad. Ik meen uw toestand te begrijpen: gij wilt *twee heeren dienen*, en dat zult gij nooit regt krijgen. "Wie niet voor ons is, die is tegen ons."

Verblijve, uw opregte vriend,

EEN GETROUW LEZER VAN "DE EXPRESS."

MISKEND EN VERWAARLOOSD.

Afdeeling Stellenbosch, 16 Oct. 1882.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Veel is reeds geschreven over afschaffing en onthoudingsgenootschappen, en over het uitroeijen van den wijnstok enz. Maar in het geheel niets of zeer weinig over de beleediging den wijnboeren aangedaan, namelijk dat de onmatigheid ook onder onze wijnboeren aan het toenemen is.—Ik heb wijd en zijd vernomen wie en waar ze zijn, want mij is geen een bekend; doch te vergeefsch waren mijne pogingen. Het zou bevredigend zijn voor de wijnboeren als de WelEerw. Professor de namen noemde van de personen van wie hij zijn informatie heeft bekomen, als ook van hen die in onmatigheid en in dronkenschap toenemen; want het is gemakkelijker 's naasten goeden naam en eere te rooven, dan ze weder onbevlekt terug te geven.

Wat moeten vreemdelingen, die met ons land en volk onbekend zijn, er van denken? Want als de Professor het zegt moet het waarheid wezen, en bij dit komt ook het gezegde van Ds. Neethling in de Kaapsche Ringsvergadering, dat de boeren slavernij terug wenschen, en dat met nadruk; want toen Zijn WelEerws. ambtsbroeder hem berispte, zeide hij, "ik herhaal het nog eens" namelijk dat de boeren slavernij terug wenschen. Water op den molen van Mr. Saul Solomon en de Philantropische partij, door wien ons land en volk reeds in vroegere jaren en nu nog hebben geleden. Er zijn nog andere aanmerkingen door Ds. Neethling gemaakt, die wat mij aanbetreft, ik mij niet behoef aan te trekken; dat is voor zijn verantwoording. Indien het zoo is, was het beter dat hij het gelaten had, want het doet geen nut. WelEerw. Rousseau zeide dat de menschen (blanken) gemeenzaam met hunne dienstboden omgaan en dan willen ze dat zij gehoorzaam zullen zijn, iets wat niet gepaard kan gaan. Dat moet ik voor waarheid aannemen, daar het van iemand komt die uit eigen ondervinding spreekt. Ten slotte mede wijn- graan- en veeboeren en andere burgers, daar het onze pligt is om eerst de zending onder onze arme blanken te ondersteunen, laten wij onze giften daartoe besteden; want in het Caledondistrikt heb ik gezien een vader met zijn kinderen, meisjes en jongens, zijn oogst inzamelende, terwijl 6 mijlen er van daan een opgevulde Zendingstatie gelegen was, alwaar de kinderen van de menschen van de statie niet kunnen werken om dat ze moeten leeren; maar de kinderen van de blanken moeten werken, opdat de vader als een eerlijk man zijn crediteuren kan betalen.

Zelfs in ons midden is dezelfde klagte. Zoo heeft men verscheidene andere plaatsen, als ook Namaqualand, alwaar de menschen in een omtrek van circa eenige honderde mijlen vierkant niet eens een leeraar hebben, nog minder scholen, en er zijn 4 Zendingstaties? Zijn er ooit geweest die door ijver gedrèven zich bekommerd hebben om onze landgenooten? Zoo dan laten wij de bespaarde penningen bijeen brengen, door eigen vrijen wil aangespoord, om onze mede-landgenooten te hulp te komen, en laten wij verzekerd zijn dat er nog over zal zijn voor de andere zendingen; want wij zijn daartoe ook verpligt mede te werken.—Gij hebt reeds bij ondervinding "eendragt maakt magt," en "vele kleinen tezamen maken één groote."

WIJNBOER.

HERROEPING DER ORDONNANTIE.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Het is te betwijfelen op de herroeping der Ordonnanties No. 7, 1843 en No. 2, 1853 wenschelijk is. Ik voor mij, als lidmaat der Ned. Ger. Kerk, ben daarvan nog ver van overtuigd: "*Te veel vrijheid leidt tot losbandigheid*," voegde wijlen Regter Bell Ds. Andrew Murray toe, na afloop van zijne pleitrede in de Kotzé- zaak; en die woorden zijn waar.

Waarom de Ordonnantie *herroepen!* om de vier punten in *de Christen* van 16 Junij aangevoerd!? Men kan met een paar *wijzigingen* tevreden zijn.

Daar is punt I waar de *Canones Dordraceni* verkeerd genoemd zijn; het Parlement zal geen objectie hebben die fout te redresseeren.

II. Van wege de onkosten verbonden aan het ter Synode verschijnen van zoovele predikanten en ouderlingen. Hierop antwoord